

2023

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ

БЕОГРАД, СЕПТЕМБАР 2024

**Република Србија
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ**

ИЗВЕШТАЈ

**ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ
У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ**

ЗА 2023. ГОДИНУ

Београд, септембар 2024. године

САДРЖАЈ

I.	ПРЕДМЕТ ИЗВЕШТАЈА	1
II.	УВОДНИ ДЕО	2
1.	Законски основ за израду годишњег извештаја	2
2.	Достављање и објављивање извештаја	2
3.	Информација о структури железничког система Републике Србије.....	3
4.	Резиме – анализа општег тренда безбедности	3
III.	ДИРЕКЦИЈА ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ	6
1.	Основни подаци о Дирекцији за железнице	6
2.	Организациона структура Дирекције за железнице	9
IV.	РАЗВОЈ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ НА ЖЕЛЕЗНИЦИ	10
1.	Иницијативе за одржавање и побољшање безбедносних перформанси	10
2.	Детаљна анализа заједничких показатеља безбедности.....	14
	Подаци о броју оставарених возних километара у периоду 2018 – 2023. година.....	15
3.	Резултати безбедносних препорука	16
V.	ВАЖНЕ ИЗМЕНЕ У ЗАКОНОДАВСТВУ И РЕГУЛИСАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ НА ЖЕЛЕЗНИЦИ	22
VI.	УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСТУПАКА СЕРТИФИКАЦИЈЕ О БЕЗБЕДНОСТИ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ИНФРАСТРУКТУРОМ И СЕРТИФИКАЦИЈЕ О БЕЗБЕДНОСТИ ЗА ПРЕВОЗ	23
1.	Законски основ, почетак примене, расположивост информација о сертификатима о безбедности	23
2.	Нумерички подаци	24
3.	Процедурални аспекти	24
VII.	РЕЗУЛТАТИ И ИСКУСТВА ВЕЗАНА ЗА НАДЗОР НАД УПРАВЉАЧИМА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЖЕЛЕЗНИЧКИМ ПРЕВОЗНИЦИМА	29
1.	Опис надзора	29
2.	Поштовање законске обавезе о подношењу годишњих извештаја о безбедности до 30. јуна текуће године од стране управљача инфраструктуре и железничких превозника	30
3.	Број извршених надзора	30
4.	Број извршених инспекцијских надзора	32
5.	Сажетак примењених мера након надзора и инспекције	32
6.	Кратак преглед жалби управљача инфраструктуре на услове из сертификата о безбедности за превоз Део А или Део Б железничких превозника	35
7.	Кратак преглед жалби железничких превозника на услове из сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром управљача инфраструктуре.....	35

8.	Искуства Дирекције за железнице у вези са применом заједничке безбедосне методе за процену и оцену ризика.....	36
9.	Искуства управљача инфраструктуре и железничких превозника у примени заједничке безбедосне методе за процену и оцену ризика.....	37
VIII.	ЗАКЉУЧАК	39
IX.	ИЗВОРИ ПОДАТАКА.....	42
	ПРИЛОЗИ.....	1
	ПРИЛОГ 1.1	1
	Мапа јавне железничке мреже Републике Србије	1
	Карта индустријске железнице „HBIS Group Serbia Iron & Steel” Београд.....	2
	Шема индустријске железнице ЈП ЕПС – Огранак ТЕНТ Обреновац.....	3
	ПРИЛОГ 1.2	4
	Списак железничких превозника закључно са 31.12.2023. године	4
	Списак управљача инфраструктуре закључно са 31.12.2023. године.....	5
	Списак управљача инфраструктуре индустријске железнице закључно са 31.12.2023. године.....	5
	Списак сертификата издатих за превоз на индустријској железници закључно са 31.12.2023. године.....	6
	ПРИЛОГ 2	1
	Организациони дијаграм Дирекције за железнице.....	1
	Дијаграм односа са другим надлежним органима	1
	ПРИЛОГ 3	1
	1. Показатељи који се односе на несреће и незгоде	3
	2. Тешко повређена и погинула лица	14
	3. Показатељи који се односе на опасну робу.....	15
	4. Показатељи који се односе на прекурсоре несрећа	18
	5. Показатељи за израчунавање економских последица несрећа	20
	6. Показатељи који се односе на техничку безбедност инфраструктуре	21
	ПРИЛОГ 4	1
	Измене закона и других прописа из области безбедности железничког саобраћаја....	1
	ПРИЛОГ 5	1
	1) Сертификати о безбедности за управљање железничком инфраструктуром.....	1
	2) Сертификати о безбедности за управљање индустријском железницом	1
	3) Сертификати о безбедности за превоз, део – А.....	2
	4) Сертификати о безбедности за превоз, део – Б, домаћи превозници	4
	5) Сертификати о безбедности за превоз, део – Б, страни превозници	5
	6) Сертификати о безбедности индустријске железнице за превоз	5
	ПРИЛОГ 6	1
	1) Алгоритам поступка издавања сертификата о безбедности	1

I. ПРЕДМЕТ ИЗВЕШТАЈА

У циљу процене остварености заједничких циљева безбедности и омогућавања праћења општег развоја безбедности на железници, Дирекција за железнице прикупља информације о заједничким показатељима безбедности (у даљем тексту: ЗПБ) путем годишњих извештаја о безбедности управљача инфраструктуре и железничких превозника.

Годишњи извештај Дирекције за железнице садржи ЗПБ и све друге релевантне информације о безбедности железничког саобраћаја у Републици Србији до којих се дошло у процесу рада и које обрађује Одељење за регулисање безбедности и интероперабилности у железничком саобраћају, жичаре и метро.

Извештајем је дат општи приказ стања безбедности у железничком саобраћају у 2023. години у односу на петогодишњи период (2018-2022) који јој је претходио, као и преглед свих активности у вези са безбедношћу железничког саобраћаја које су спровели следећи органи:

- 1) Републичка инспекција за железнички саобраћај (Група за инспекцијске послове железнице у саставу Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре)
- 2) Покрајинска инспекција за железнички саобраћај (Одељење за инспекцијски надзор, Сектора за саобраћај и инспекцијски надзор у саставу Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај); и
- 3) Центар за истраживање несрећа у саобраћају.

II. УВОДНИ ДЕО

1. Законски основ за израду годишњег извештаја

Одредбама члана 6. Закона о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 41/18), дефинисине су обавезе управљача инфраструктуре и железничких превозника по питању достављања годишњих извештаја о безбедности Дирекцији за железнице као и рокови за њихову доставу.

Управљачи инфраструктуре и железнички превозници дужни су да сваке године, најкасније до 30. јуна, доставе Дирекцији за железнице годишњи извештај о безбедности за претходну календарску годину, који треба да обухвати:

- 1) информације о остваривању безбедносних циљева и о резултатима безбедносних планова;
- 2) праћење и анализу ЗПБ, у мери у којој је то релевантно за подносиоца извештаја;
- 3) резултате интерне контроле безбедности;
- 4) податке о недостацима и кваровима у одвијању железничког саобраћаја и управљању инфраструктуром.

Садржај извештаја је прописан Прилогом 1. Правилника о елементима годишњег извештаја о безбедности управљача железничке инфраструктуре и железничког превозника и годишњег извештаја Дирекције за железнице („Службени гласник РС”, број 49/19) док су ЗПБ о којима управљачи инфраструктуре и железнички превозници воде евиденције и формирају годишње извештаје и заједничке методе за израчунавање економских последица несрећа, дефинисани Правилником о заједничким показатељима безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 25/19).

2. Достављање и објављивање извештаја

Дирекција за железнице објављује годишњи извештај о својим активностима за претходну годину на свом званичном сајту, почев од 2017. године. Од 2019. године, овај извештај се објављује под називом „Извештај Дирекције за железнице о стању безбедности у железничком саобраћају”, а од 2022. године као „Годишњи извештај Дирекције за железнице о стању безбедности у железничком саобраћају”, што указује на непрецизне законске и подзаконске одредбе везане за израду овог извештаја.

Извештај се доставља министру надлежном за послове саобраћаја најкасније до 30. септембра текуће године.

По приступању Европској Унији, Дирекција ће извештај достављати и Европској агенцији за железнице, најкасније до 30. септембра текуће године.

Дирекција Годишњи извештај о својим активностима објављује на својој интернет страници. Извештаји се налазе на следећем линку:

<http://www.raildir.gov.rs/izvestaji.php>

3. Информација о структури железничког система Републике Србије

Јавном железничком инфраструктуром у Републици Србији управља Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ Београд. Мрежу пруга јавне железничке инфраструктуре чини **3.348,1¹ km**, од чега је **3.059,4 km** једноколосечних и **288,7 km** двоколосечних пруга. Од наведене дужине, магистралним пругама припада **1.744,4 km**, а осталим пругама (регионалне, локалне, манипулативне) **1.603,7 km**. Укупно је електрифицирано **1.301,9 km** колосека отворене пруге са главним пролазним колосецима (**1.013,2 km** једноколосечних и **288,7 km** двоколосечних пруга).

Сви претходно наведени подаци се односе на пруге нормалне ширине колосека (1435 mm). Осим тога „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. управља и музејско – туристичком пругом „Шарганска осмица“ дужине 22,5 km и ширине колосека 760 mm.

Мрежом пруга индустријских железница у дужини од **103,4 km** нормалног колосека и **7,4 km** пруга узаног колосека (900 mm) управљају ЈП „Електропривреда Србије“, Огранак „ТЕНТ“ Обреновац и HBIS Group Serbia Iron & Steel d.o.o. Београд.

Преглед мреже пруга у Републици Србији дат је у Прилогу 1.1 овог извештаја.

Списак свих управљача инфраструктуре и железничких превозника који су обављали превоз у 2023. години, дат је у Прилогу 2. овог извештаја.

4. Резиме – анализа општег тренда безбедности

У периоду реструктурирања железничког сектора у Републици Србији одржати постојећи ниво безбедности у 2023. години, на нивоу петогодишњег периода који јој је претходио (2018-2022) и створити услове за његово побољшање је био примарни циљ којем се тежило.

Анализом прикупљених заједничких показатеља безбедности за 2023. годину, закључено је следеће:

У 2023. години на јавној железничкој инфраструктури забележен је пад обима остварених возних километара за 3,5% у односу на релевантни период (2018-2022).

¹ Изјава о мрежи 2025. са другим изменама и допунама број: 5/2023-525-204 од 15.12.2024. године. (важи за ред вожње 2024/2025)

У 2023. години догодило се 0,014 озбиљних несрећа мање на један милион остварених возних километара у односу на просечну вредност за период (2018-2022) године.

Према релативним показатељима везано за озбиљне несреће, значајне несреће и несреће, збирно и даље су највећа потенцијална опасност несреће:

- Исклизнуће воза или маневарског састава (са тенденцијом смањења од 1 догађаја, на један милион возних километара);
- Несрећа на путном прелазу (са тенденцијом смањења од 0,2 догађаја, на један милион возних километара);
- Судар воза са препреком унутар слободног профила (са тенденцијом раста од скоро 0,9 догађаја на милион возних километара).

Општи закључак је да је у 2023. години дошло до побољшања нивоа безбедности према апсолутним показатељима безбедности (укупан број несрећа и незгода). У односу на претходни посматрани период (2018-2022). Укупан број несрећа и незгода у 2023. години у односу на петогодишњи просек (2018-2022) се смањио за 10,8%, од тога се број несрећа смањио за 6,6% а број незгода за 14,2%. Ови показатељи отварају перспективу да се са очекиваним порастом возних километара, уколико се овај тренд задржи, на мрежи пруга Републике Србије забележи већи ниво безбедности железничког саобраћаја.

Укупан број значајних несрећа, у релативним показатељима на милион возних километара у 2023. години, у односу на период са којим се упоређује (2018-2022), је већи за 1 догађај. Односно у 2023. години догодило се 12, 4 значајних несрећа више него у периоду (2018-2024). Посебно се по одступању истичу значајне несреће:

- Судар воза са препреком унутар слободног профила;
- Исклизнуће возова и маневарских састава;
- Несреће на путним прелазима у нивоу, укључујући и несреће у којима су учествовали пешаци на путним прелазима у нивоу;

Код категорије догађаја: судар воза са препреком унутар слободног профила забележен је пораст за 0,38 (38%) једног догађаја на милион возних километара. Прва наведена категорија повлачи директну одговорност управљача железничке инфраструктуре, друга категорија догађаја повлачи одговорност превозника и управљача, док су за трећу категорију одговорна трећа лица. У циљу повећања нивоа безбедности у наступајућем периоду потребно је да управљач јавне железничке инфраструктуре и сваки од превозника у свом домену предузме мере (у односу на утврђене сопствене циљеве безбедности).

Приметан је континуирани пад броја незгода. Просечан број незгода за период од 2018. до 2022. године износи 280,2. У односу на петогодишњи просек, број незгода који се догодио у 2023. години је мањи за приближно 40 незгода, тј. према релативним показатељима у 2023. години догодила се **1,81 незгода мање** на један милион возних километара. Овај показатељ и у апсолутном и

релативном броју указује на побољшање нивоа безбедности у 2023. у односу на категорију догађаја из групе незгода, према важећој класификацији догађаја, која није сасвим усклађена са класификацијом ЕУ.

Однос броја несрећа и незгода које су се догодиле у 2023. указује на пораст броја несрећа у укупном броју нежељених догађаја у односу на петогодишњи период (2018-2022) за 2%. Ово осликава и одступање показатеља у категорији значајне несреће (1,06 несрећа више на један милион возних километара). Без обзира на ту чињеницу, може се рећи да остварени ниво безбедности у 2023. години већи од нивоа безбедности који је остварен у периоду (2018-2023). О „величини” тог побољшања није могуће говорити, јер је циљ свих циљева да се у периоду реструктуирања одржи постојећи ниво безбедности, а касније дефинишу и национални циљеви безбедности. Дакле, у односу на петогодишњи период (2018-2022) и све категорије нежељених догађаја у релативним и апсолутним ЗПБ, везано за несреће и незгоде удео несрећа у укупном броју нежељених догађаја већи је за два процента, што усложњава поступак отклањања последица насталих несрећа и директно утиче на пораст материјалних трошкова.

Релативни показатељ броја погинулих и тешко повређених лица показује да је остварен виши ниво безбедности у 2023. години у односу на посматрани петогодишњи период (2018-2022). На један милион остварених возних километара, број погинулих је опао **за 1,6 лица, а тешко је повређено 3,4 лица мање**. У садашњим околностима када национални показатељи нису дефинисани и према овом показатељу констатује се **пораст нивоа безбедности**.

У 2023. години долази до пада броја несрећа у превозу опасне робе на јавној железничкој инфраструктури, за 39,87% у односу на посматрани период 2018-2022. године.тј. на један милион остварених километара догодило се **0,82 несрећа** (*ванредних догађаја у транспорту опасне робе) **мање**, односно укупно 11 догађаја мање, у којима је учествовало најмање једно железничко возило које превози опасну робу.

Према оствареним релативним показатељима у категорији **свих несрећа** које су се догодиле у 2023. години и њиховим поређењем са релативним показатељима који су остварени у петогодишњем периоду (2018-2022), догодило се укупно **0,49 несрећа мање на један милион возних километара**, што значи да је ниво безбедности на мрежи пруга Републике Србије који је остварен у периоду (2018-2022) задржан, као и да је дошло до „извесног” побољшања у односу на посматрани петогодишњи период. С тим у вези, може се констатовати да је **ниво безбедности у 2023. години незнатно већи од нивоа безбедности оствареног у релевантном петогодишњем периоду**. Ова констатација везана је за све категорије несрећа (озбиљне, значајне и несреће), без обзира на одступање које је постоји у категорији значајне несреће, као и забележено одступање у категорији догађаја-судар воза са препреком унутар слободног профила.

III. ДИРЕКЦИЈА ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ

1. Основни подаци о Дирекцији за железнице

Дирекција за железнице је посебна организација Републике Србије, образована у складу са чланом 78. Закона о железници („Службени гласник РС”, број 18/05), објављеним 24. фебруара 2005. године, ради обављања стручних послова у области железничког саобраћаја, регулаторних послова и других послова предвиђених овим законом. Чланом 94. истог закона, дефинисано је да Дирекција почиње са радом 5. маја 2005. године.

Адреса Дирекције за железнице

Адреса седишта Дирекције за железнице је Немањина 6, 11000 Београд, Република Србија.

Адреса Дирекције за железнице за пријем електронских поднесака и електронске поште је kontakt@raildir.gov.rs

Надлежности Дирекције за железнице у области безбедности железничког саобраћаја

Надлежности Дирекције за железнице у смислу Националног тела за безбедност (НСА), спроводи Одељење за регулисање безбедности и интероперабилности у железничком саобраћају, жичаре и метро (у даљем тексту – Одељење).

У 2023. години, број запослених на неодређено време у Одељењу, био је 14 (четрнаест) док је уговорно било ангажовано још 4 (четири) лица.

Надлежности Дирекције за железнице, дефинисане Законом о железници („Службени гласник РС”, број 41/18 и 62/23), које спроводи Одељење, у вези са безбедношћу железничког саобраћаја, су:

- 1) издавање, обнављање, ревидирање, ажурирање и одузимање сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром, за управљање инфраструктуром индустријске железнице, за превоз и за превоз на индустријској железници;
- 2) надзор над системима за управљање безбедношћу после издавања сертификата о безбедности;
- 3) издавање сертификата о испуњености услова које мора да испуни тело за оцену ризика;
- 4) издавање сертификата Лицима задуженим за одржавање (ЕЦМ);
- 5) надзор над Лицима задуженим за одржавање (ЕЦМ);
- 6) издавање сертификата радионицама и специјализованим радионицама за одржавање железничких возила;
- 7) периодичне провере испуњености услова радионица за одржавање железничких возила након издавања сертификата;
- 8) издавање сертификата привредним субјектима за обављање техничког прегледа железничких возила;

- 9) периодичне провере испуњености услова привредних субјеката за обављање техничког прегледа железничких возила након издавања сертификата;
- 10) издавање сертификата привредним субјектима за послове одржавања горњег и доњег строја железничких пруга, одржавања подсистема енергија, одржавање сигнално-сигурносних уређаја и одржавања железничке телекомуникационе мреже;
- 11) периодичне провере испуњености услова привредних субјеката који врше послове: одржавања горњег и доњег строја железничких пруга, одржавања подсистема енергија, одржавања сигнално-сигурносних уређаја и одржавање железничке телекомуникационе мреже;
- 12) давање сагласности на акт о условима и начину обављања превоза на индустријској железници и којим се одређује лице одговорно за спровођење акта;
- 13) давање сагласности на акт о начину за организовање и регулисање маневарског рада, одржавање и заштиту индустријског колосека, лице одговорно за спровођење акта, одржавање железничких возних средстава и других средстава која се користе на индустријском колосеку
- 14) давање сагласности на акт о одржавању подсистема туристичко-музејске железнице, као и на начин регулисања железничког саобраћаја на тој железници;
- 15) издавање сертификата и обављање периодичних провера над Центрима стручног оспособљавања железничких радника;
- 16) издавање сертификата испитивачима за обављање испита за машиновође;
- 17) издавање дозвола за управљање вучним возилом;
- 18) надзор над вођењем регистра додатних уверења за управљање вучним возилом од стране послодаваца;
- 19) вођење Регистра дозвола за управљање вучним возилом;
- 20) доношење прописа из области железничког саобраћаја;
- 21) доношење гранских стандарда из области железничког саобраћаја;
- 22) израда и објављивање Годишњег извештаја о стању безбедности у железничком саобраћају;
- 23) израда и објављивање Годишњег извештаја о мерама које су предузете или планирају да се предузму на основу издатих безбедносних препорука;
- 24) други послови који се обављају на основу закона којим се уређује безбедност железничког саобраћаја.

Надлежности Дирекције за железнице дефинисане Законом о железници („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 62/23), које спроводи Одељење, у вези са интероперабилношћу железничког система су:

- 1) издавање дозволе за коришћење подсистема инфраструктура;
- 2) издавање дозволе за коришћење подсистема енергија;
- 3) издавање дозволе за коришћење подсистема контрола, управљање и сигнализација;
- 4) издавање дозволе за тип возила;
- 5) издавање дозволе за коришћење возила;
- 6) издавање додатне дозволе за коришћење возила;

- 7) вођење Националног регистра железничких возила;
- 8) објављивање техничких спецификација интероперабилности;
- 9) доношење прописа из области интероперабилности;
- 10) други послови који се обављају на основу закона којим се уређује област интероперабилности железничког система.

Привремене надлежности Дирекције за железнице као именованог тела² (ДеБо), дефинисане Законом о интероперабилности железничког система („Службени гласник РС”, бр. 62/23), које спроводи Одељење, су:

- 1) издавање сертификата о верификацији подсистема железничка возила (осим теретних кола) или његовог дела, према националним прописима;
- 2) оцена усаглашености елемената структурног подсистема железничка возила (осим теретних кола),
- 3) оцена погодности за употребу елемената структурног подсистема железничка возила (осим теретних кола).

Надлежности Дирекције за железнице дефинисане Законом о железници („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 62/23), које спроводи Одељење, у вези са жичарама за превоз лица, су :

- 1) вођење евиденције жичара и свих субјеката који утичу на безбедност рада жичара;
- 2) вођење евиденције о овлашћењима за обављање стручног прегледа жичара;
- 3) издавање одобрења за рад жичара;
- 4) издавање одобрења за рад специфичних вучних инсталација.

Надлежности Дирекције за железнице дефинисане Законом о метроу и градској железници („Службени гласник РС”, број 52/21), које спроводи Одељење, су :

- 1) издавање дозволе за коришћење подсистема сигнализација, управљање и контрола;
- 2) издавање дозволе за коришћење подсистема возила;
- 3) издавање, обнављање, ажурирање и ревидирање сертификата о безбедности метро система и
- 4) надзор над системом управљања безбедношћу након издавања сертификата о безбедности метро система.

² Од именовања привредних друштава од стране ресорног Министарства, Дирекција за железнице је, у моменту објављивања Извештаја, именовано тело само за железничка возила изузев теретних кола

2. Организациона структура Дирекције за железнице

Организациони дијаграм Дирекције за железнице дат је у Прилогу 2. овог извештаја.

Дијаграм у коме је приказан међусобни однос са другим органима, министарством надлежним за послове саобраћаја као и са националним телом за истрагу несрећа у железничком саобраћају, дат је у Прилогу 2. овог извештаја.

IV. РАЗВОЈ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ НА ЖЕЛЕЗНИЦИ

1. Иницијативе за одржавање и побољшање безбедносних перформанси

Унапређењу достигнутог нивоа безбедности у највећој мери доприноси унапређење јавне железничке инфраструктуре. У Републици Србији у циљу побољшања безбедносних перформанси железничког саобраћаја у 2023. години предузето је следеће:

- Влада Републике Србије и Европска инвестициона банка су 30.03.2023. године потписали Уговор о додели бесповратних 175 милиона евра за подеоницу Параћин – Трупале – Међурово, на прузи Београд – Ниш. Изградња пруге Београд – Ниш одвијаће се у три етапе, а донаторска средства Европске Уније ће се издвајати у складу са том динамиком;
- нова станична зграда железничке станице Београд Центар отворена 20.10.2023. године, изграђена је на коти 105, површине од око 5.600 квадратних метара за потребе пријема и отпреме путника. Пројектована је изнад десет колосека и шест перона и на њој су формиран потребни станични и комерцијални капацитети и садржаји;
- радови на изградњи пруге Београд - Суботица - Будимпешта, на деоници Нови Сад - Суботица - државна граница, напредују по плану и очекује се да ће бити завршени, годину дана пре уговореног рока, крајем новембра 2024. године. Нова пруга од Новог Сада до Суботице дуга је 108 километара. На њеној траси изграђено је 49 подвожњака и надвожњака, а најдужи вијадукт има 1600 метара. Пројектом је обухваћена реконструкција девет железничких станица, уређење три нове станице са станичним капацитетима, као и изградња железничких чворова у Новом Саду, Врбасу и Суботици;
- „Инфраструктура железнице Србије” а.д. је започела модернизацију и аутоматизацију 35 путних прелаза, а планирано је да до краја маја 2024. године радови буду завршени;
- Завршено је и уређење 27 железничких станица и покренута је и јавна набавка за уређење још 16 железничких станица;
- укупно опредељена средства на име субвенција за 2023. годину за „Инфраструктура железнице Србије” а.д. инструкцијом Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 401-00-00356/2023-04 од 23.02.2023. године пренамењен је део неискоришћених буџетских средстава из претходних година, и то:
  - која су Анексом 8 Уговора којим се уређују међусобна права и обавезе Управљача и Владе, кроз Државну надокнаду, била опредељена за радове на Ханском тунелу са санацијом клизишта;
  - која су преостала након завршетка изградње конструкције на делу објекта између оса 5-14/ X-XIII (Фаза 2) и на делу објекта

између оса 5-5' X-XVI (Фаза 3), у железничкој станици Београд Центар.

Наведена средства преусмерена су за финансирање пројектовања и извођење радова на изградњи тунела број 4, на деоници пруге Сталаћ - Ђуниш у 2023. години.

- Инструкцијом Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, број: 000301405 2023 14810 002 000 000 001 од 19.10.2023. године, дата је сагласност да се изврши преусмеравање средстава субвенција 2022. године за плаћање аванса на име учешћа у реализацији руског кредита - пројекат изградње Јединственог диспечерског центра за управљање возовима у Републици Србији, која ће се користити у 2023. години (преусмерава се: за израду идејног пројекта изградње два нова колосека од станице Београд Центар до станице Батајница и изградње још два нова колосека у станици Нови Београд са позиције за израду техничке документације за реконструкцију тунелских цеви које воде од Вуковог споменика до планиране железничке станице Карабурма дужине око 600 m са изградњом комплекса путничке станице Карабурма и за израду техничке документације за изградњу пруге за потребе саобраћаја возова из Система БГ: Воз паралелно са постојећом пругом Београд Ранжирна "Б" - Остружница, на деоници између Раковице и Макишког Поља, са изградњом станице БГ:Воза у зони метро станице (депо).
- Инструкцијом Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Број: 000301405 2023 14810 002 000 000 001 од 30.10.2023. године, дата је сагласност да се изврши пренамена неутрошених средстава субвенција из 2021. године за финансирање станичне зграде Београд Центар (Прокоп), односно за обезбеђивање одржавања техничких система и система заштите, као и за текуће одржавање целокупне површине објекта који користе запослени и путници.
- Наменска средства из буџета Републике Србије за 2023. годину:
  - за пројектовање и извођење радова на изградњи тунела број 4. на деоници пруге Сталаћ – Ђуниш;
  - намењена су за ангажовање Пријављеног тела за услугу верификације железничких подсистема и тела за проверу техничке усклађености система и безбедну интеграцију у железнички систем;
  - намењена су за изградњу прикључка за ЕВП Суково и ЕВП Бела Паланка на прузи Ниш - Димитровград;
  - намењена су за Изградњу манипулативне пруге Инђија - Инђија фабрика;
  - намењена су за обнову и реконструкцију регионалних пруга, и то: Ниш - Зајечар, Зајечар - Прахово, Мајданпек - Вражогрнац, Орловат - Зрењанин - Кумане, Врбас - Кула – Сомбор, намењена су за израду техничке документације за регионалне пруге;
  - за повезивање станичне зграде са доњим тргом у железничкој станици Београд Центар (изградња приступних пешачких и колских путева са паркинзима);

- за израду техничког решења и уградње система обезбеђења пруге Београд Центар - Нови Сад;
  - за изградњу резервоара за воду у функцији противпожарне заштите у станичној згради Београд Центар и уклањање стубова у зони доњег станичног трга;
  - за зависне трошкове за реализацију текућих капиталних пројеката (таксе и накнаде републичким, покрајинским, градским и општинским органима у циљу прибављања грађевинских дозвола, пријаве радова и сл.).
  - за учешће у реализацији руског кредита која се користе за испоруку робе, обављање радова и пружање услуга у области железнице (Пројекат изградње јединственог диспечерског центра за управљање саобраћајем возова у Републици Србији).
- Поред тога настављен је рад на капиталним пројектима у области железничке инфраструктуре који су започети у претходном периоду и чија је реализација и финансирање настављено у 2023. години:
- Пројекат рехабилитација пруга - Пројекат подизања нивоа безбедности пружних прелаза;
  - Пројекат модернизације и реконструкције мађарско - српске железничке везе на територији Републике Србије: Београд Центар - Стара Пазова;
  - Пројекат модернизације и реконструкције мађарско - српске железничке везе на територији Републике Србије: Нови Сад - Суботица - државна граница;
  - пројектовање и извођење радова на изградњи железничке инфраструктуре Републике Србије, као и за изградњу јединственог диспечерског центра за управљање саобраћајем возова у Републици Србији (Пројектовање и изградња јединственог диспечерског центра);
  - реконструкција и модернизација пруге: деоница Београд - Ниш. Израда пројекта и извођење радова на изградњи тунела бр. 4 на деоници пруге Сталаћ - Ђуниш;
  - Реконструкција и модернизација пруге Ниш - Димитровград. Пројекат се састоји од 4 компоненте:
    - Компонента 1: Деоница Сићево - Димитровград, грађевински радови и електрификација на реконструкцији и модернизацији и припремни радови за електрификацију и сигнализацију;
    - Компонента 2: Северна обилазница око града Ниша, грађевински радови и електрификација на изградњи нове једноколосечне пруге;
    - Компонента 3: Деонице Црвени Крст - веза са обилазницом (Пантелеј), Сићево - Димитровград и за обилазну пругу сигнализација и телекомуникација;
    - Компонента 4: подршка јединици за имплементацију пројекта и надзор над извођењем радова.

Иницијативе за повећање нивоа безбедности покреће Центар за истраживање несрећа у саобраћају, у даљем тексту - ЦИНС, као посебна

организација образован је на основу Закона о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају („Службени гласник РС”, број 66/15 и 83/18). Истраге несрећа и незгода у железничком саобраћају у оквиру ЦИНС-а обавља Сектор за истраживање несрећа у железничком саобраћају и међународну сарадњу.

У 2023. години догодила се једна озбиљна несрећа. Центар за истраживање несрећа је издао обавештење о почетку истраге:

- Извештај број 01/23 од 23.11.2023. – судар возова (статус: обавештење);

ЦИНС је у 2023. години окончао истрагу из 2022. године :

- Извештај број 01/22 од 22.12.2022. – исклизнуће воза

У коначном извештају из 2022. године ЦИНС је издао укупно 10 безбедносних препорука од којих су 2 препоруке издате Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и 1 препорука издата „Аtir-Rail SA”.

Број извештаја	Датум извештаја	врста несреће	опис несреће	локација	број безбедносних препорука
ЖС – 01/23	23.11.2023.	озбиљна несрећа	судар возова	регионална пруга број 207 Нови Сад – Оџаци – Богојево, између сл. места Ратково и Оџаци	није окончана истрага
ЖС – 01/22	22.12.2022.	озбиљна несрећа	исклизнуће воза	између станице Пирот и укрснице Станичење	10

Несрећа ЖС-01/23: дана 17.11.2023. године у 18:42 у km 56+050 регионалне пруге број 207: Нови Сад – Оџаци – Богојево, између службених места Ратково и Оџаци, дошло је до судара возова број 25412 (ДМВ 711-077/078 железничког превозника „Србија Воз” а.д.) и 49028/73478 (локомотива 753-782 и девет кола серије S товарена контејнерима, железнички превозник „Transagent Operator” d.o.o.).

Усмрћених лица није било. Тешко је повређено пет лица (један радник „Србија Воз” а.д. и четири путника из воза број 25412) док је лакше повређено 47 лица (два радника „Србија Воз” а.д. и 45 путника из воза број 25412). Материјална штета постоји на железничким возилима. Истрага је окончана извештајем Центра за истраживање несрећа 31. јула 2024. године. Детаљније о томе, може се погледати на линку: https://www.cins.gov.rs/doc/zeleznicki-saobracaj/2023/2023-11-17_Sudar_25412i49028_Konacan_izvestaj1.pdf.

Несрећа ЖС- 01/22: дана 25.12.2022. године у 16:45 часова на прузи број 106: Ниш - Димитровград – државна граница – (Драгоман), између станице Пирот и укрснице Станичење, приликом саобраћања воза број 45010 – железнички превозник „Србија Карго” а.д, дошло је до исклизнућа шесторо (6) кола (9, 10, 11, 12, 13. и 14.) товарених RID материјом, од којих су се четворо (4) кола преврнула на бок (10, 11, 12. и 13. кола), при чему је дошло до ослобађања опасне материје – амонијака из 13. кола.

Услед ослобађања амонијака из кола у атмосферу дошло је до усмрћења два (2) лица док је број лица којима је била указана лекарска помоћ 45 (8 тешко поврђених). Материјална штета постоји на железничким возилима, инфраструктури и роби.

ЦИНС је у циљу повећања безбедности на железници и превенцији настанка несрећа издао следеће безбедносне препоруке: БП_01/23, БП_02/23, БП_03/23 упућене Дирекцији за железнице, БП_04/23, БП_05/23, БП_06/23, БП_07/23 упућене „Инфраструктура железнице Србије” а.д. док су Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и Autorité française de sécurité ferroviaire „Atir-Rail SA” издате препоруке БП_08/23, БП_09/23 и БП_10/23.

Преглед статуса свих безбедносних препорука које су предузете или планиране да се предузму, на основу коначних извештаја о истрагама несрећа које је Центар наложио у претходном периоду налазе се на линку:

<http://www.raildir.gov.rs/izvestaji.php>

2. Детаљна анализа заједничких показатеља безбедности

Заједнички показатељи безбедности у железничком саобраћају су показатељи према којима управљач инфраструктуре, управљач индустријске железнице и железнички превозник, састављају годишњи извештај о безбедности, као и заједничке методе за израчунавање економских последица несрећа у железничком саобраћају.

Правилник о заједничким показатељима безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 25/19) дефинише:

- 1) показатеље који се односе на несреће;
- 2) тешко повређена и погинула лица, по врстама несреће;
- 3) показатеље који се односе на опасну робу - укупан и релативни број;
- 4) показатеље који се односе на самоубиства - укупан и релативни број;
- 5) показатеље који се односе на прекурсоре несрећа;
- 6) показатеље за израчунавање економских последица несрећа и
- 7) показатеље који се односе на техничку безбедност инфраструктуре и њено спровођење.

Број возних километара остварених на јавној инфраструктури у 2023. години износи 14.080.769,04 возних километара, а на инфраструктури индустријских железница 955.489 возних километара. Након две године раста возних километара уочава се пад броја возних километара на јавној железничкој инфраструктури у односу на 2022. годину за 4,83%.

Подаци о броју остварених возних километара у периоду 2018 – 2023. година

година	Јавна железничка инфраструктура	Индустријске железнице
	[voz/km]	
2018.	15.452.909,00	1.206.252,00
2019.	14.725.222,88	1.274.130,34
2020.	13.262.162,24	1.229.814,45
2021.	14.050.180,08	1.076.711,00
2022.	14.794.794,46	1.018.320,00
2023.	13.943.479,676	955.489,00

У табели су приказани подаци о оствареним возним километрима на јавној железничкој инфраструктури без остварених возних километара за сопствене потребе управљача и без возних километара локомотивских возова у путничком саобраћају.

Након двогодишњег благог раста обима превоза на јавној железничкој мрежи пруга Републике Србије, у 2023. години дошло је до пада од 5,75% у односу на 2022. годину. Ако посматрамо петогодишњи просек (2018-2022), обим превоза је у паду за 3,5%. Очекује се, да ће након завршетка обнове и унапређења магистралних пруга обим саобраћаја на јавној железничкој инфраструктури континуално расти.

Такође, евидентан је негативан тренд и пад реализованих возних километара и обима превоза на индустријским железницама. У односу на 2022 годину, у 2023. години дошло је до пада реализације возних километара у износу од 6,17 %

Детаљна анализа заједничких показатеља безбедности од значаја за процену оствареног нивоа безбедности на мрежи пруга Републике Србије, у поређењу са претходни петогодишњи периодом и графички приказ свих

заједничких показатеља безбедности у последњих пет година дати су у Прилогу 3. овог извештаја.

3. Резултати безбедносних препорука

Центар за истраживање несрећа је отворио истрагу једне озбиљне несреће у 2023. години и издао обавештење о почетку истраге: Извештај број 01/23 од 23.11.2023. – судар возова (статус: обавештење).

Центар је у 2023. години окончао истрагу несреће ЖС – 01/22 : истрага ЖС-исклизнуће воза и издао безбедносне препоруке: БП_01/23, БП_02/23, БП_03/23, БП_04/23, БП_05/23, БП_06/23, БП_07/23, БП_08/23, БП_09/23 и БП_10/23.

Табела статуса безбедносних препорука:

БП	Статус
01/18	Безбедносна препорука је извршена.
02/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
03/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
04/18	Безбедносна препорука је извршена.
05/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
06/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
07/18	Безбедносна препорука је извршена.
01/17	Безбедносна препорука се може сматрати извршеном.
02/17	Безбедносна препорука је у реализацији.
03/17	Безбедносна препорука је извршена.
04/17	Безбедносна препорука је извршена.
05/17	Безбедносна препорука је у реализацији.
06/17	Безбедносна препорука је извршена.
15/18	Безбедносна препорука је извршена.
16/18	Безбедносна препорука је извршена.

БП	Статус
17/18	Безбедносна препорука је извршена.
18/18	Безбедносна препорука је извршена.
20/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
21/18	Безбедносна препорука је извршена.
22/18	Безбедносна препорука је извршена.
10/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
11/18	Безбедносна препорука се може сматрати извршеном.
12/18	Безбедносна препорука је извршена.
13/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
14/18	Безбедносна препорука је извршена.
23/18	Безбедносна препорука се може сматрати извршеном.
24/18	Безбедносна препорука је извршена.
25/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
27/18	Безбедносна препорука се може сматрати извршеном.
28/18	Безбедносна препорука је извршена.
29/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
30/18	Безбедносна препорука је у реализацији.
32/18	Безбедносна препорука је извршена.
33/18	Безбедносна препорука је извршена.
01/19	БП је узета у обзир. Препорука није прихваћена.

БП	Статус
02/19	Безбедносна препорука је у реализацији.
03/19	БП је узета у обзир. Препорука није прихваћена.
04/19	БП је узета у обзир. Препорука није прихваћена.
05/19	БП је узета у обзир. Центар је константовао да препорука није прихваћена.
06/19	Безбедносна препорука је у реализацији.
07/19	Безбедносна препорука је у реализацији.
08/19	Безбедносна препорука је извршена.
09/19	БП је узета у обзир. Центар је константовао да препорука није прихваћена.
10/19	Безбедносна препорука је извршена.
11/19	Безбедносна препорука је извршена.
14/19	Безбедносна препорука није прихваћена.
15/19	Безбедносна препорука није прихваћена.
16/19	Безбедносна препорука није прихваћена.
17/19	Безбедносна препорука је извршена.
18/19	Безбедносна препорука је делимично извршена.
19/19	Безбедносна препорука је извршена.
20/19	Безбедносна препорука није прихваћена.
21/19	Безбедносна препорука је извршена.
22/19	Безбедносна препорука је извршена.
23/19	Безбедносна препорука је извршена.

БП	Статус
30/19	Безбедносна препорука је делимично извршена.
31/19	БП је прихваћена. Реализација препоруке могућа након спровођења БП_30/19.
32/19	Безбедносна препорука је извршена.
01/20	Безбедносна препорука је извршена.
02/20	Безбедносна препорука је извршена.
03/20	Безбедносна препорука је извршена.
04/20	Безбедносна препорука је извршена.
05/20	Безбедносна препорука је извршена.
06/20	Безбедносна препорука је извршена.
07/20	Безбедносна препорука је извршена.
09/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
10/21	Безбедносна препорука је делимично извршена.
11/21	БП је прихваћена. Реализација препоруке могућа након спровођења БП_10/21.
12/21	Безбедносна препорука је извршена.
13/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
14/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
15/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
16/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
17/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
18/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
19/21	Безбедносна препорука је у реализацији.

БП	Статус
20/21	Безбедносна препорука је извршена.
21/21	Безбедносна препорука је извршена.
26/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
27/21	Безбедносна препорука је делимично извршена.
28/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
29/21	Безбедносна препорука је у реализацији.
30/21	Безбедносна препорука је извршена.
31/21	Безбедносна препорука је извршена.
01/22	Безбедносна препорука је извршена.
02/22	Безбедносна препорука је извршена.
03/22	Безбедносна препорука је извршена.
04/22	Безбедносна препорука је извршена.
05/22	Безбедносна препорука је извршена.
06/22	Безбедносна препорука је извршена.
07/22	Безбедносна препорука је извршена.
08/22	Безбедносна препорука је у реализацији.
01/23	Безбедносна препорука се може сматрати извршеном. Дирекција је већ извршила надзор и наложила мере које кореспондирају препоруци.
02/23	Безбедносна препорука је узета у обзир.
03/23	Безбедносна препорука је у реализацији.
04/23	Безбедносна препорука је у реализацији.
05/23	Безбедносна препорука је у реализацији.

БП	Статус
06/23	Безбедносна препорука је у реализацији.
07/23	Безбедносна препорука је у реализацији.

V. ВАЖНЕ ИЗМЕНЕ У ЗАКОНОДАВСТВУ И РЕГУЛИСАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ НА ЖЕЛЕЗНИЦИ

Дирекција за железнице је, у 2023. години, донела укупно **2** (два) подзаконска акта, на основу Закона о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 41/18).

У току 2023. године, измењен је Закон о интероперабилности.

Табеларни преглед донетих прописа из области безбедности железничког саобраћаја у 2023. години, законски основ за њихово доношење, датум објављивања и усклађеност са прописима ЕУ дати су у Прилогу 4. овог извештаја.

VI. УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСТУПАКА СЕРТИФИКАЦИЈЕ О БЕЗБЕДНОСТИ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ИНФРАСТРУКТУРОМ И СЕРТИФИКАЦИЈЕ О БЕЗБЕДНОСТИ ЗА ПРЕВОЗ

1. Законски основ, почетак примене, расположивост информација о сертификатима о безбедности

Законски основ за обавезу поседовања сертификата о безбедности за превоз односно сертификата о безбедности индустријске железнице за превоз, као и надлежности Дирекције за железнице у вези са наведеним сертификатима, прописан је чл. 16 – 20. Закона о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 41/18).

Законски основ за обавезу поседовања сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром односно сертификата о безбедности за управљање индустријском железницом, као и надлежности Дирекције за железнице у вези са наведеним сертификатима, прописан је чл. 21 – 24. Закона о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 41/18).

Иако је законски оквир за почетак примене сертификата о безбедности успостављен још 2013. године доношењем Закона о безбедности и интероперабилности железнице („Службени гласник РС”, бр. 104/13 и 66/15 – други закон, 92/15 и 113/17 – други закон), тек доношењем Правилника о заједничким безбедносним методама за оцену усаглашености са захтевима за добијање сертификата о безбедности и о елементима система за управљање безбедношћу („Службени гласник РС”, број 71/15)³, који је објављен 14. августа 2015. године, дефинисани су јасни услови за спровођење поступка издавања сертификата о безбедности. Како су у време пуног дефинисања свих неопходних услова за издавање сертификата о безбедности, још увек важили сертификати у складу са претходно важећим законским условима, први сертификат о безбедности за превоз у складу са законом из 2013. године је издат 13. октобра 2016. године, а први сертификат о безбедности за управљање железничком инфраструктуром, 9. маја 2017. године.

Сет подзаконских аката који ближе уређују област сертификације о безбедности управљања железничком инфраструктуром и сертификације о безбедности за превоз су:

- Правилник о заједничким безбедносним методама за оцену усаглашености са захтевима за добијање сертификата о безбедности и о елементима система за управљање безбедношћу („Службени гласник РС”, број 32/21);
- Правилник о заједничкој безбедносној методи за праћење ефикасности управљања безбедношћу у току експлоатације и одржавања железничког система („Службени гласник РС”, број 124/20);

³ На снази је нови Правилник о заједничким безбедносним методама за оцену усаглашености са захтевима за добијање сертификата о безбедности и о елементима система за управљање безбедношћу („Службени гласник РС”, број 32/21)

- Правилник о заједничкој безбедносној методи за надзор безбедносног учинка након издавања сертификата о безбедности за превоз или сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром („Службени гласник РС”, број 124/20);
- Правилник о обрасцима сертификата о безбедности за превоз („Службени гласник РС”, број 63/19);
- Правилник о обрасцима сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром („Службени гласник РС”, број 68/19) и
- Правилник о заједничкој безбедносној методи за оцену и процену ризика и условима које треба да испуни тело за оцену ризика („Службени гласник РС”, број 62/22)⁴.

Информације о важећим сертификатима о безбедности за управљање железничком инфраструктуром, могу се наћи на сајту Дирекције за железнице на следећем линку:

http://www.raildir.gov.rs/doc/evidencije/Evidencija_001.pdf

Информације о важећим сертификатима о безбедности за управљање инфраструктуром индустријске железнице, могу се наћи на сајту Дирекције за железнице на следећем линку:

http://www.raildir.gov.rs/doc/evidencije/Evidencija_002.pdf

Информације о важећим сертификатима о безбедности за превоз, могу се наћи на сајту Дирекције за железнице на следећем линку:

http://www.raildir.gov.rs/doc/evidencije/Evidencija_003.pdf

Информације о важећим сертификатима о безбедности индустријске железнице за превоз, могу се наћи на сајту Дирекције за железнице на следећем линку:

http://www.raildir.gov.rs/doc/evidencije/Evidencija_004.pdf

2. Нумерички подаци

Нумерички подаци који приказују број издатих сертификата о безбедности по врстама сертификата, пре и у току 2023. године, приказани су у Прилогу 5. овог извештаја.

3. Процедурални аспекти

Поступак издавања сертификата о безбедности

Опис поступка који спроводи Дирекција за железнице приликом издавања, обнове или ажурирања сертификата о безбедности, приказан је алгоритмом у Прилогу 6. овог извештаја.

⁴ објављен 10. јуна 2022. године и до његовог ступања на снагу, примењивала су се Јединствена правила АРТУ (Додатак Ф уз СОТИФ 1999) Јединствени технички прописи (ЈТП Опште одредбе – Г), Закон о потврђивању Измена и допуна Конвенције о међународним железничким превозима (СОТИФ): („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 2/2013-2)

Поступак надзора над системом управљања безбедношћу

Детаљан опис поступка надзора над системом управљања безбедношћу који спроводи Дирекција за железнице у циљу провере испуњености услова за поседовање сертификата о безбедности, приказан је алгоритмом у Прилогу 6. овог извештаја.

Сертификат о безбедности за управљање железничком инфраструктуром

Дирекција за железнице је до сада издала један сертификат о безбедности за управљање железничком инфраструктуром Акционарском друштву за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије” Београд и два сертификата о безбедности за управљање инфраструктуром индустријске железнице. Поступак издавања сертификата, за управљање железничком инфраструктуром Акционарском друштву за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије” Београд, је започет 31. јануара 2017. године, а након оцене приложене документације у неколико циклуса, поступак је окончан пре законски прописаног рока, 9. маја 2017. године. Сертификат је обновљен 11. марта 2022. године, а затим и, из разлога измена техничких карактеристика појединих делова мреже, ажуриран 1. септембра 2022. године.

Подаци о издатим, обновљеним и ажурираним сертификатима о безбедности за управљање железничком инфраструктуром, наведени су табеларно у тачки 1) Прилога 5. овог извештаја.

Приликом обнављања сертификата, Дирекција за железнице не спроводи детаљну оцену интерних аката којима су дефинисане процедуре система управљања безбедношћу, јер се подразумева да су исте биле предмет провере током спровођења поступака надзора.

У поступку ажурирања сертификата, доставља се само она документација са којом је промена, услед које се спроводи ажурирање, директно или индиректно у вези.

До сада није било поступака ревидирања сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром.

Услед великог броја запослених лица и пружне механизације у поседу управљача инфраструктуре, а у циљу унапређења поступка у смислу једноставности и прегледности, Дирекција за железнице је дефинисала табеле за запослене и табеле за железничка возила у коју се уносе основне информације које су неопходне како би се испунили услови дефинисани законским оквиром и доказали адекватним исправама у прилогу. Управљач приликом поступка издавања, обнављања или ажурирања сертификата, попуњава наведене табеле и доставља их Дирекцији за железнице, заједно са пратећом документацијом која потврђује наводе из табела.

Од стране управљача инфраструктуре није било повратних информација, примедби и сугестија у смислу мишљења о поступку и начину издавања сертификата.

Висине такси за издавање, обнављање, ревидирање и ажурирање сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром прописане су тарифним бројем 148. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС” бр. 43/03, 51/03, 53/04, 42/05, 51/05, 101/05, 42/06, 47/07, 54/08, 05/09, 54/09, 35/10, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14, 45/15, 83/15, 112/15, 50/16, 113/17, 50/18, 95/18, 38/19, 86/19, 90/19, 98/20, 144/20, 62/21, 138/22 и 54/23, 92/23, 59/24, 63/24).

Сертификат о безбедности за превоз, део – А

Подаци о издатим, обновљеним, ажурираним и одузетим сертификатима о безбедности за превоз део – А, наведени су табеларно у тачки 3) Прилога 5. овог извештаја.

До сада није било поступака ревидирања сертификата о безбедности за превоз део – А.

Приликом обнављања сертификата, Дирекција за железнице не спроводи детаљну оцену интерних аката којима су дефинисане процедуре система управљања безбедношћу, јер се подразумева да су исте биле предмет провере током спровођења поступака надзора.

У поступку ажурирања сертификата, достављају се само она документација са којом је промена, услед које се спроводи ажурирање, директно или индиректно у вези.

У поступцима издавања сертификата о безбедности за превоз део – А, није било прекорачења законског рока за издавање сертификата тј. прекорачења 4 (четири) месеца од момента достављања целокупне документације.

Тела за безбедност из других држава нису се обраћала Дирекцији за железнице у вези са информацијама везаним за сертификате о безбедности за превоз део – А, из разлога што постојећи превозници из Републике Србије немају могућност да поднесу само захтев за део – Б у другим земљама у окружењу услед недостатка међународних споразума о међусобном признавању.

Висине такси за издавање, обнављање, ревидирање и ажурирање сертификата о безбедности за превоз – део А, прописане су тарифним бројем 148. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС” бр. 43/03, 51/03, 53/04, 42/05, 51/05, 101/05, 42/06, 47/07, 54/08, 05/09, 54/09, 35/10, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14, 45/15, 83/15, 112/15, 50/16, 113/17, 50/18, 95/18, 38/19, 86/19, 90/19, 98/20, 144/20, 62/21, 138/22 и 54/23, 92/23, 59/24, 63/24).

У досадашњој пракси нису се јављали проблеми са обрасцима сертификата о безбедности за превоз, део – А, изузев што, услед планираних измена прописа у вези са обимом сертификације Лица задужених за одржавање (ЕЦМ) тј. правила за сертификацију ЕЦМ дефинисаних новим Прилогом А АТМФ–а (Додатка Г СОТIF –а), да ЕЦМ за сва железничка возила морају бити сертифицирани, што ће да изазове неопходност измене (додавање, у већ постојећој рубрици, свих возила за које је превозник ЕЦМ) Обрасца сертификата о безбедности у погледу обима активности ЕЦМ.

Најчешћи проблем који се јавља при поступку издавања сертификата о безбедности за превоз је неразумевање железничких превозника везано за захтеве који се тичу јасног дефинисања процедура којима се преузимају одређене одговорности у смислу праћења система за управљање безбедношћу, управљања препознатим ризицима и самосталном одлучивању о потребним мерама за контролу ризика, будући да је то новина у односу на претходни систем који се примењивао у Републици Србији када су се сви ризици контролисали путем националних прописа. Други проблем представља управљање документима и записима, што укључује евиденције са подацима о безбедности, које нису стриктно прописане националним прописима.

Железнички превозници при подношењу документације којом аплицирају за сертификат о безбедности, најчешће покушавају да испуне захтеве критеријума прописаних Правилником о заједничким безбедносним методама за оцену усаглашености са захтевима за добијање сертификата о безбедности и о елементима система за управљање безбедношћу („Службени гласник РС”, број 32/21). Покушавајући да испуне захтеве, не базирају се на постојећим процесима који се у друштву спроводе нити на људским ресурсима којима располажу, тако да често долази до нацрта процедура које прописују спровођење сродних активности на више различитих и неповезаних начина. Ово значајно отежава успостављање система управљања безбедношћу у пракси. У овим случајевима, они, строго гледано испуњавају прописане услове али се током надзора откривају значајне неусаглашености.

Од стране железничких превозника није било повратних информација, примедби и сугестија у смислу мишљења о поступку и начину издавања сертификата о безбедности за превоз – део А.

Сертификат о безбедности за превоз, део - Б

Подаци о издатим, обновљеним, ажурираним и одузетим сертификатима о безбедности за превоз део – Б, наведени су табеларно у тачки 4) Прилога 5. овог извештаја.

До сада није било поступака ревидирања сертификата о безбедности за превоз део – Б.

Приликом обнављања сертификата, Дирекција за железнице не спроводи детаљну оцену интерних аката којима су дефинисане процедуре система управљања безбедношћу, јер се подразумева да су исте биле предмет провере током спровођења поступака надзора.

У поступку ажурирања сертификата, доставља се само она документација са којом је промена, услед које се спроводи ажурирање, директно или индиректно у вези.

У поступцима издавања сертификата о безбедности за превоз део – Б, није било прекорачења законског рока за издавање сертификата тј. прекорачења 4 (четири) месеца од момента достављања целокупне документације.

Висине такси за издавање, обнављање, ревидирање и ажурирање сертификата о безбедности за превоз – део Б, прописане су тарифним бројем 148. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС” бр. 43/03, 51/03, 53/04, 42/05, 51/05, 101/05, 42/06, 47/07, 54/08, 05/09, 54/09,

35/10,70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14, 45/15, 83/15, 112/15, 50/16,113/17, 50/18, 95/18, 38/19, 86/19, 90/19, 98/20, 144/20, 62/21, 138/22 и 54/23, 92/23, 59/24, 63/24).

У досадашњој пракси нису се јављали проблеми са обрасцима сертификата о безбедности за превоз, део – Б изузев у поступцима са предузећима која не поседују довољне капацитете у погледу врсте или техничке опремљености железничких возила како би испуњавали услове за саобраћање на целокупној јавној мрежи пруга Републике Србије. У тим случајевима, Дирекција за железнице је наводила ограничења у рубрици „5. Пруге на којима се обавља саобраћај” Обрасца сертификата.

Како се број железничких превозника перманентно повећава из године у годину, а имајући у виду да постоји одређен број стручних и извршних кадрова на тржишту који се не повећава у складу са развојем истог као и да број железничких возила која саобраћају у оквиру железничког транспорта не расте сразмерно повећању броја оператера, јавља се проблем великих флукуација кадровских и других ресурса између постојећих и нових превозника. У складу са наведеним, а у циљу унапређења поступка у смислу једноставности и прегледности, Дирекција за железнице је дефинисала табеле за запослене и табеле за железничка возила у коју се уносе основне информације које су неопходне како би се испунили услови дефинисани законским оквиром и доказали адекватним исправама у прилогу. Железнички превозници приликом поступка издавања, обнављања или ажурирања сертификата, попуњавају наведене табеле и достављају их Дирекцији за железнице, заједно са пратећом документацијом која потврђује наводе из табела.

Од стране железничких превозника није било повратних информација, примедби и сугестија у смислу мишљења о поступку и начину издавања сертификата о безбедности за превоз – део Б.

VII. РЕЗУЛТАТИ И ИСКУСТВА ВЕЗАНА ЗА НАДЗОР НАД УПРАВЉАЧИМА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЖЕЛЕЗНИЧКИМ ПРЕВОЗНИЦИМА

Дирекција за железнице спроводи надзор над системом управљања безбедношћу управљача инфраструктуре и железничких превозника дефинисаних одредбама Прилога 2. и Прилога 5. Правилника о заједничким безбедносним методама за оцену усаглашености са захтевима за добијање сертификата о безбедности и о елементима система за управљање безбедношћу („Службени гласник РС”, број 32/21) у складу са одредбама Правилника о заједничкој безбедносној методи за надзор безбедносног учинка након издавања сертификата о безбедности за превоз или сертификата о безбедности за превоз и за управљање железничком инфраструктуром („Службени гласник РС”, број 124/20).

1. Опис надзора

Дирекција за железнице спроводи надзорне аудите над системом управљања безбедношћу управљача железничке инфраструктуре и железничких превозника, по следећим фазама⁵:

- одређивање тема (области) надзора и тима запослених који врше надзор од стране одговорних лица Дирекције за железнице,
- достављање захтева за додатну документацију управљачу железничке инфраструктуре односно железничком превознику које је предмет надзора, по унапред изабраним областима надзора (ажуран документ о организацији и систематизацији радних места, ажурни поступци, документа настала током примене поступака итд.),
- израда контролних листи од стране запослених Дирекције за железнице који обављају надзор а затим и формирање плана надзора,
- достављање плана надзора управљачу железничке инфраструктуре односно железничком превознику које је предмет надзора,
- спровођење надзора у пословним просторијама и/или на извршним радним местима управљача железничке инфраструктуре односно железничког превозника које је предмет надзора,
- израда парцијалних извештаја о спроведеном надзору од стране свих чланова тима за извршење надзора – аудитора,
- обједињавање парцијалних извештаја у јединствени извештај,
- одржавање завршног састанка на коме се саопштава општа оцена надзора и решавају поједине недоумице уколико постоје (опционо),
- израда решења о наложеним мерама са роковима за поступање,
- достављање решења о наложеним мерама управљачу железничке инфраструктуре односно железничком превознику које је било предмет надзора.

⁵ Алгоритам са детаљним описом свих фаза је дат у тачки 2) Прилога 6. овог Извештаја

Када је у питању спровођење надзора, методе које се користе су обављање интервјуа са запосленим лицима, изабраним у складу са расподелом одговорности дефинисаном у интерним документима друштва које је предмет надзора, уз преглед и узорковање документације која служи као доказ о спровођењу прописаних поступака.

Сем наведеног, у погледу контроле одржавања железничких возила, Дирекција за железнице, као тело надлежно за сертификацију Лица задужених за одржавање (ЕЦМ), спроводи надзорне аудите над носиоцима сертификата за функције одржавања као и периодичне провере радионица задуженим за одржавање железничких возила и специјализованих радионица за одржавање склопова, делова и уређаја железничких возила значајних за безбедно одвијање железничког саобраћаја.

Током 2023. године, у надзорима над системом управљања безбедношћу, учествовало је укупно 8 (осам) запослених, а у надзорима ЕЦМ и периодичним проверама радионица за одржавање железничких возила и специјализованих радионица за одржавање склопова, делова и уређаја железничких возила значајних за безбедно одвијање железничког саобраћаја 7 (седам) запослених лица Одељења за регулисање безбедности и интероперабилности у железничком саобраћају, жичаре и метро.

2. Поштовање законске обавезе о подношењу годишњих извештаја о безбедности до 30. јуна текуће године од стране управљача инфраструктуре и железничких превозника

Управљач инфраструктуре и два управљача индустријске железнице су доставили своје годишње извештаје о безбедности у року прописаном Законом о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 41/18), до 30. јуна 2024. године.

Седамнаест (17) железничких превозника, који су поседовали део А и део Б сертификата о безбедности за превоз и обављали превоз у 2023. години, доставили су Годишњи извештај о безбедности у року прописаном Законом о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 41/18), до 30. јуна 2024. године.

3. Број извршених надзора

По питању надзорних аудита над системима управљања безбедношћу, Дирекција за железнице је, током 2023. године, започела 10 (десет) надзорних аудита и спровела у потпуности 9 (девет) надзорних аудита. У складу са наведеним Дирекција за железнице је у 2023. години радила на 10 (десет) надзорних аудита над системом управљања безбедношћу.

Надзорни аудити у 2023. години су спроведени у следећим друштвима:

- Акционарско друштво за железнички превоз путника „Србијавоз” Београд, спроведен у периоду од 14. до 15. марта 2023. године;
- Акционарско друштво Електропривреда Србије, Огранак ТЕНТ-Београд - Железнички транспорт, спроведен 12. априла 2023. године;

- OBL LOGISTIC DOO SREMSKA MITROVICA, спроведен 11. маја 2023. године;
- Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије” Београд, спроведен у периоду од 6. до 9. јуна 2023. године;
- ZGOP DOO NOVI SAD, спроведен 30. јуна 2023. године;
- S RAIL DOO SUBOTICA, спроведен 6. октобра 2023. године;
- ENNA TRANSPORT BGD DOO BEOGRAD – NOVI BEOGRAD, спроведен 31. октобра 2023. године;
- SINHRON RAIL D.O.O. BEOGRAD – NOVI BEOGRAD, спроведен 28. новембра 2023. године;
- Комбиновани превоз д.о.о. Прокупље, спроведен 22. децембра 2023. године.

Дирекција за железнице је, током 2023. године, спровела 9 (девет) надзорних аудита над лицима задуженим за одржавањем теретних кола (ЕЦМ) и носиоцима сертификата за функције одржавања, у 8 (осам) привредних друштава:

- Акционарско друштво Електропривреда Србије, Огранак ТЕНТ-Београд - Железнички транспорт, спроведен 28. марта 2023. године;
- ПВВ ВШ д.о.о. Вршац, спроведен 26. априла 2023. године;
- „МСК” Кикинда а.д, спроведен 18. маја 2023. године;
- Предузећу за ремонт шинских возила „МИП-РШВ” д.о.о. Ћуприја, спроведен 15. јуна 2023. године;
- „ELIXIR ZORKA – Mineralna đubriva” d.o.o. Šabac, спроведен 29. јуна 2023. године;
- „ЗГОП” д.о.о. Нови Сад, спроведен 6. јула 2023. године;
- HBIS GROUP Serbia Iron & Steel d.o.o. Beograd, спроведен 1. децембра 2023. године;
- „Комбиновани превоз” д.о.о. Прокупље, спроведен 12. децембра.

Дирекција за железнице је, током 2023. године, спровела 7 (седам) периодичних провера радионица за одржавање железничких возила у 7 (седам) привредних друштава:

- „ШИНВОЗ” д.о.о. Зрењанин, спроведен 16.- 17. јануара 2023. године;
- GOŠA FŠV DOO, спроведен 23. фебруара 2023. године;
- „МСК” Кикинда а.д, спроведен 19. маја 2023. године;
- Предузећу за ремонт шинских возила „МИП-РШВ” д.о.о. Ћуприја, спроведен 16. јуна 2023. године;
- „Србијавоз” а.д. Београд, спроведен 24. октобра 2023. године;
- „MIN Lokomotiva” d.o.o. Niš, спроведен 16. – 17. новембра 2023. године;
- „Србија Карго” а.д. Београд, спроведен 21. – 22. новембра 2023. године.

4. Број извршених инспекцијских надзора

Републичка инспекција⁶

Одсек за инспекцијске послове железничког саобраћаја, Сектора за инспекцијски надзор, налази се у саставу Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Током 2023. године, инспекција за послове железничког саобраћаја, извршила је инспекцијске надзоре на пругама и индустријским колосецима у Републици Србији, као и над контролом услова рада жичара, и том приликом испоставила записнике, решења, службене белешке, захтеве за покретање прекршајних пријава који су исказани у табели у наставку извештаја.

Редовни инспекцијски надзори су извршени углавном по усвојеном плану, а ванредни инспекцијски надзори, до прихватања контролних листа инспекцијског надзора, на основу представки грађана, заинтересованих лица и ванредних догађаја.

Однос између редовних и ванредних инспекцијских надзора највише је условљен настанком ванредних догађаја.

Активност	2023. година
Број обрађених предмета	125
Редовни инспекцијски надзор	53
Ванредни инспекцијски надзор	35
Остала поступања	35
Записници	118
Службене белешке	11
Дописи	41
Решења	12
Захтеви за покретање прекршајних пријава	1

5. Сажетак примењених мера након надзора и инспекције

Дирекција за железнице

Имајући у виду анализе о критичним вредностима појединих показатеља безбедности из ранији Годишњих извештаја, резултате Коначних извештаја о истрагама Центра за истраживање несрећа у саобраћају као и податке о неправилностима и неусаглашеностима добијене током претходно спроведених оцена усаглашености документације и надзора над системима управљања безбедношћу управљача инфраструктуре и железничких превозника, Дирекција је током 2023. године акценат ставила на надзор следећих поступака:

- одржавање железничких возила;

⁶ Подаци преузети из Годишњег извештаја о раду Републичке инспекције за железнички саобраћај за 2023. годину.

- одржавање железничке инфраструктуре;
- ризици у вези са одржавањем, набавком материјал и ризици у вези са извођачима радова и контролом испоручилаца;
- расподела надлежности и одговорности кроз усаглашености описа радних места и описа активности радних места у интерним актима;
- праћење система управљања безбедношћу;
- дефинисање и праћење циљева безбедности;
- редовно поучавање;
- поступци при несрећама и незгодама; и
- израда Процена ризика од катастрофа и израда планова који јој следе.

У складу са наведеним, критеријуми дефинисани Прилогом 2. односно Прилогом 5. Правилника о заједничким безбедносним методама за оцену усаглашености са захтевима за добијање сертификата о безбедности и о елементима система за управљање безбедношћу („Службени гласник РС”, број 32/21) који су најчешће проверавани током 2022. године, са процентуалним учешћем у броју одржаних надзорних аудита, су:

- Критеријум 1. – Мере за контролу свих ризика повезаних са делатношћу железничког превозника/управљача - 56%;
- Критеријум 2. – Контрола ризика у вези са одржавањем и набавком материјала – 78%;
- Критеријум 3. – Контрола ризика у вези са извођачима радова и контролом испоручилаца – 78%;
- Критеријум 4. – Ризици који проистичу из делатности осталих учесника изван железничког система – 56%;
- Критеријум 6. – Расподела надлежности – 67%;
- Критеријум 7. – Обезбеђивање контроле на разним нивоима од стране руководства – 56 %;
- Критеријум 10. – Политика безбедности – 67%;
- Критеријум 15. – Мере за обезбеђење тока неопходних информација у оквиру организације и, евентуално, између организација које обављају делатност на истој инфраструктури – 67%;
- Критеријум 18. – Обезбеђивање планова за активности, узбуњивање и информисање у случају ванредних ситуација, у договору са надлежним органима – 67%;
- Критеријум 19. – Одредбе о периодичној интерној контроли система за управљање безбедношћу – 67%.

Изузев наведених критеријума проверавани су и сви остали критеријуми. Избор осталих критеријума зависио је од специфичности система управљања безбедношћу како управљача јавне железничке инфраструктуре тако и сваког појединачног железничког превозника.

Осим проверавања критеријума, током надзорних аудита контролисано је и поступање по претходно наложеним мерама, отклањање некритичних неусаглашености, слабих тачака и неправилности утврђених при претходним надзорима.

Такође, током надзорног аудита, проверавано је и поступање по безбедносним препорукама, ако их је Центар за истрагу несрећа у саобраћају претходно насловио на друштво које је предмет надзора.

Након спровођења надзора, Дирекција за железнице је решењима о наложеним мерама прописала укупно **288** (две стотине осамдесет и осам) корективних мера.

У 2022. години је након 11 (једанаест) спроведених надзора, (не рачунајући мере које су након надзора започетог исте године наложене у овој години) наложено 281 (двеста осамдесет једна) корективних мера, што је просечно око 26 мера по извршеном надзору. Како је у 2023. години спроведено и окончано 9 (девет) надзора и наложено 288 (двеста осамдесет осам) корективних мера, закључујемо да је просечан број наложених мера 32 (тридесет и два) за нијансу већи, што говори да процес имплементације система управљања безбедношћу у железнички систем Републике Србије иде јако спорим темпом.

Железничким превозницима је прописано укупно 288 (две стотине осамдесет и осам) мера, од којих се већина односила на недостатке у расподели одговорности, слабу имплементацију система управљања безбедношћу на нивоима друштава у целини, неадекватне интерне процедуре и недоследности у спровођењу истих као и друге неусаглашености. Као велики проблем код железничких превозника, констатован је недостатак кадрова на тржишту који познају елементе система управљања безбедношћу што за последицу има проблеме у имплементацији истог.

Након издавања решења о наложеним мерама, Дирекција прати и анализира поступање по истим, а коначну оцену имплементације и потпуне примене даје након провере током наредног надзора.

Током анализа, уочене су заједничке слабости већине система управљања безбедношћу а које се посебно односе на поступке управљања ризицима, праћење система управљања безбедношћу и циљева безбедности, управљање документима и поступке за израду планова у ванредним ситуацијама.

Анализама је утврђено да око 35% корективних мера наложених од стране Дирекције за железнице током 2023. године, није у целости или делимично спроведено у прописаним роковима, што је приближно идентичан проценат као у периоду од 2022. – 2023. године. Овај податак говори да је углавном одржан прошлогодишњи ниво спровођења мера али и да се одређене неусаглашености у систему тешко и споро отклањају.

У складу са наведеним, као приоритети за надзор у наредном периоду, планирају се наставак надзора над поступцима одржавања железничких возила и инфраструктуре, праћењу система управљања безбедношћу и циљева безбедности и расподели надлежности и одговорности док ће посебан акценат бити на поступцима за које је у претходном периоду утврђено да представљају слабости у систему, као што су управљање ризицима, поступци поучавања и обука запослених као и поступци управљања документацијом.

Републичка инспекција⁷

Превентивно деловање инспекције за послове железничког саобраћаја у 2023. години огледало се у саветодавним посетама надзираним субјектима. Као најугроженија област препозната је област – на тему контрола условности рада

⁷ Подаци преузети из Годишњег извештаја о раду Одсека за инспекцијске послове железничког саобраћаја за 2023. годину

жичара, као и на тему садржаја техничке документације за потребе извођења радова на реконструкцији пруге Ниш-Димитровград-Државна граница (Драгоман) (деоница од км 30+290 до 30+960 км).

У 2023. години инспекција за послове железничког саобраћаја није имала обраћања надзираних субјеката по питању могућности обављања службене саветодавне посете на њихов захтев ради самоконтроле. Закључак је да субјекти још увек нису у потпуности упознати са својим правима и повољностима која из њих произилазе. Инспекција за железнички саобраћај наставиће са промовисањем самоконтроле субјеката.

Ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката који се мери контролним листама изражава низак ниво безбедносног ризика.

Приликом инспекцијских надзора инспекција је сачинила 118 записника и 11 службених белешки у којима су наведене инспекцијске управне мере које су надзираним субјектима биле препоручене у циљу отклањања уочених неправилности.

Инспекција за железнички саобраћај је приликом контроле услова рада жичара утврдила нерегистроване субјекте, надзирани субјекти нису уписани у Евиденцију жачара коју води Дирекција за железнице.

Посебна сарадња била је у координисаном инспекцијском надзору са републичком инспекцијом за заштиту животне средине ради прикупљања података од значаја за наш предмет инспекцијског надзора у вези са изливањем отпадних вода у пружном појасу, на делу пруге бр. 102: Београд Центар – Распутница „Г” – Раковица – Младеновац – Лапово – Ниш – Прешево – државна граница – (Табановце), од км148+050 до км148+400 (између распутнице Ћуприја и станице Параћин) и угрожавања железничке инфраструктуре.

Инспекција је у свом раду 2023. године имала један другостепени поступак.

6. Кратак преглед жалби управљача инфраструктуре на услове из сертификата о безбедности за превоз Део А или Део Б железничких превозника

У току 2023. године није било жалби управљача инфраструктуре на услове дефинисане у сертификатима железничких превозника.

7. Кратак преглед жалби железничких превозника на услове из сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром управљача инфраструктуре

У току 2023. године није било жалби железничких превозника на услове дефинисане у сертификату управљача инфраструктуре.

8. Искуства Дирекције за железнице у вези са применом заједничке безбедносне методе за процену и оцену ризика

Дирекција је током надзора извршених 2023. године, али и током надзора спроведених ранијих година, утврдила да железничка предузећа и даље, у великој мери, не спроводе обавезу примене заједничке безбедносне методе за процену и оцену ризика ни у случајевима који очигледно представљају значајне техничке, технолошке и/или организационе промене. Разлози леже у чињеници да се ради о методи управљања ризицима при променама, која представља новину у железничком систему, о чијој важности на нивоу целог система још увек није развијена свест.

Најчешћа промена коју железнички превозници спроводе је повећање броја запослених уз увођење нових радних места и измена описа надлежности и одговорности радних места у оквиру интерних аката којима се дефинише организација и систематизација послова у друштву. У овим ситуацијама најчешће не долази до усаглашавања постојећих интерних аката које регулишу област управљања безбедношћу са актом о организацији и систематизацији послова у друштву. Неспровођење мера за контролу ризика у овим случајевима доводи до тога да запослени врло често не могу да препознају своје надлежности и одговорности у оквиру система управљања безбедношћу.

Важно је напоменути да у Републици Србији до марта 2020. године, није постојало независно тело за оцену правилне примене заједничке безбедносне методе за оцену и процену ризика (Assessment Body – AsBo), што је представљало додатни проблем за све актере у железничком саобраћају. Дирекција за железнице је 12. марта 2020. године привредном друштву „ТОК-КОНТРОЛ“ ДОО из Новог Сада Решењем број 340-25-5/2020, издала Сертификат о испуњености услова које мора да испуни тело за оцену ризика са роком важења од 2 (две) године. Сертификат је обновљен 11. марта 2022. године, Решењем број 340-245-5/2022 са роком важења од 1 (једне) године. Друштво је поднело нови захтев за обнову сертификата, исти је обновљен 09. марта 2023, Решењем број 340-189-4/2023 са роком важења од 2 (две) године.

У 2023. години, друштво „ТОК-КОНТРОЛ“ ДОО није спроводило независну оцену правилне примене заједничке безбедносне методе за оцену и процену ризика.

Сем наведеног, након надзорног аудита у Јавном предузећу ЕПС – Огранак ТЕНТ Обреновац – Железнички транспорт, Дирекција за железнице је наложила меру трајног карактера да за промене које се утврде као значајне, постоји обавеза ангажовања независног тела за оцену ризика у складу са чланом 8. Закона о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 41/18). Исту меру Дирекција за железнице је наложила и свим превозницима на којима је спроведен надзор у 2023. години.

Остале мере које је Дирекција за железнице налагала, односе се на неправилности или непотпуности писаних процедура за спровођење заједничке безбедносне методе за процену и оцену ризика при променама.

Дирекција за железнице ће током надзора које буде спроводила у наредном периоду, пратити и вршити проверу примене заједничке безбедносне методе за процену и оцену ризика при променама код управљача инфраструктуре и свих железничких превозника.

Такође, Дирекција за железнице континуално прати рад независног тела за оцену правилне примене заједничке безбедносне методе за оцену и процену ризика.

9. Искуства управљача инфраструктуре и железничких превозника у примени заједничке безбедносне методе за процену и оцену ризика

Дирекција се о искуствима примене заједничке безбедносне методе за процену и оцену ризика од стране управљача инфраструктуре и железничких превозника, информисхе током надзорних аудита и кроз годишње извештаје о безбедности.

Важно је напоменути да постоје различите формулације у тачки „оцена ризика” коју годишњи извештај о безбедности обухвата. Дирекција за железнице ће и у наступајућем периоду наставити сагледавање овог проблема и путем спровођења надзорних аудита код управљача инфраструктуре и железничких превозника.

Друштва која су у 2023. години, започела или спроводила ЗБМ за процену и оцену ризика при променама у систему, су:

- „Инфраструктура железнице Србије” а.д.Београд,
- „Global Neologistics” d.o.o.
- „TRANSAGENT OPERATOR” d.o.o,
- „S Rail” d.o.o.
- ТЕНТ

„Инфраструктура железнице Србије” а.д. Београд

Решењем број 1/2023-1026 од 16.06.2023. године наложено је спровођење поступка оцене ризика у вези са значајном промененом у железничком систему која може имати утицаја на безбедност железничког саобраћаја на деоници Нови Сад - Суботица - државна граница - (Kelebia) на магистралној прузи број 105: (Београд Центар) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Kelebia) и именовано лице задужено за правилно спровођење поступка оцене ризика.

Решењима бр. 1/2023-1108 од 26.06.2023. године и 1/2024-205 од 19.02.2024. године именована је Радна група за спровођење поступака оцене ризика на деоници Нови Сад - Суботица - државна граница - (Kelebia) на магистралној прузи број 105: (Београд Центар) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Kelebia) и то за све структурне подсистеме и функционални подсистем регулисање и управљање саобраћајем.

Поступак оцене ризика са дефинисањем мера контроле ризика је у току и врши се у складу са одредбама Правилника о заједничкој безбедносној методи за процену и оцену ризика и условима које треба да испуни тело за оцену ризика („Службени гласник РС”, број 62/22).

„Global Neologistics” d.o.o.

У току 2023. године извршена је анализа значаја промене у систему:

- Техничка – увођење нових дизел локомотива серија 662 и електро локомотива 430 и 400, и
- Организациона – у систематизацији је уведено ново радно место „помоћник машиновође на маневри”.

У свим случајевима утврђено је да промена није значајна и не захтева примену ЗБМ за оцену и процену ризика.

„S Rail” d.o.o.

У току 2023. године вршена су два случаја оцене ризика услед измене и допуне Правилника о систематизацији и организацији послова (31. августа 2023. године и 09. новембра 2023. године).

Група експерата је извршила утврђивање значаја промене на безбедност железничког саобраћаја и констатовала да измене и допуне Правилника о систематизацији и организацији послова „S Rail” d.o.o, у оба случаја, не представљају значајну промену са аспекта безбедности железничког саобраћаја.

„Transagent Operator” d.o.o.

Током 2023. године спроведен је поступак Анализе ризика при промени – увођење у флоту дизел-електричних локомотива серије 761 тип Siemens Hercules. Поступајући према процедури радна група је извршила оцењивање значајности промене и утврдила да промена није од значаја за безбедност саобраћаја.

Акционарско друштво „Електропривреда Србије” Београд – Огранак ТЕНТ

У складу са тачком 2.13.2. Приручника система управљања безбедношћу Железничког транспорта огранак ТЕНТ у 2023. години извршена су три поступка оцене ризика.

- 1) Спрововођење поступка оцене ризика за измену Упутства за одржавање железничких возних средстава (број 2460500-Е.03.01.-750281/1-2022 од 04.11.2023. године);
- 2) Спрововођење поступка оцене ризика за доношење новог Упутства о вршењу радио саобраћаја на мрежи пруга индустријске железнице огранка ТЕНТ;
- 3) Спрововођење поступка оцене ризика за промену рокова редовних оправки вучних возила за локомотве серије 443.

Како је спровођењем поступка утврђивања значајности утврђено да промене нису значајне за безбедност, даљи поступак оцене ризика се није спроводио.

VIII. ЗАКЉУЧАК

Акцент деловања Дирекције за железнице је у 2023. години био на спровођењу надзора над системима управљања безбедношћу управљача и железничких превозника, лицима задуженим за одржавање теретних кола (ЕЦМ), провера радионица за одржавање железничких возила, посебно у следећим областима:

- одржавању железничких возила и теретних кола;
- одржавању железничке инфраструктуре;
- расподели надлежности и одговорности кроз усаглашености описа радних места и описа активности радних места у интерним актима;
- праћењу система управљања безбедношћу;
- дефинисању и праћењу циљева безбедности;
- планирању и спровођењу редовног поучавања;
- поступцима железничких предузећа при несрећама и незгодама;
- израда Процена ризика од катастрофа и израда планова који јој следе.

Током 2023. године је спроведено и окончано 9 (девет) надзора и наложено 288 (двеста осамдесет осам) корективних мера, што просечно износи 32 (тридесет и две) мере по аудиту.

У складу са наведеним, план је да се настави надзор над поступцима одржавања железничких возила и инфраструктуре, а акценат ће бити стављен на праћење система управљања безбедношћу и циљева безбедности, примену заједичке безбедносне методе за оцену и процену ризика при променама, планова за поступање у ванредним ситуацијама, поучавање и обуку запослених и управљање документацијом.

У склопу провере усаглашености са захтевима прописаним Анексом II АТМФ-а Дирекција је, током 2023. године, спровела 9 (девет) надзорних аудита над лицима која поседују сертификат о испуњености услова за лице задужено за одржавање теретних кола (ЕЦМ) и носиоца сертификата за функције одржавања. Дирекција ће и у наредном периоду контролисати испуњеност захтева система одржавања железничких возила у циљу унапређењанивоа безбедности железничког саобраћаја.

Извршено је 10 (десет) периодичних провера радионица за одржавање железничких возила и специјализованих радионица за одржавање железничких возила. Нарочита пажња посвећена је надзорним активностима које се односе на измењене услове за сертификацију радионица и специјализованих радионица за одржавање железничких возила, прописаних Правилником о условима које морају испуњавати радионице за одржавање железничких возила („Службени гласник РС”, број 38/21 и 39/23).

Дирекција за железнице је, у 2023. години, донела укупно 2 (два) подзаконска акта на основу Закона о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 41/18).

Проверу примене прихваћених безбедносних препорука, Дирекција је вршила кроз надзорне аудите.

Детаљном анализом остварених заједничких показатеља безбедности на основу података о заједничким показатељима безбедности, констатовано је да је у 2023. години задржан **ниво безбедности који је забележен у претходном петогодишњем периоду (2022-2023) и да је дошло до „извесног” побољшања.**

У односу на посматрани петогодишњи период (2018-2022) са којим се упоређују остварени показатељи безбедности у 2023. години, при процени достигнутог нивоа безбедности, уочено је да се тренд пада догодио код следећих показатеља:

- **0,014 озбиљних несрећа мање** на један милион остварених возних километара;
- **0,2 озбиљне несреће мање** тј. дошло је до смањење броја озбиљних несрећа за 0,2 догађаја или 20%;
- укупно 0,49 несрећа мање (озбиљних, значајних и осталих несрећа) на један милион возних километара;
- 40% Исклизнућа воза или маневарског састава (за **2% мање**);
- 21% Несрећа на путном прелазу (за **1% мање**);
- 12% Несрећа у којој су страдала лица изазвана железничким возилом у покрету (за **1% мање**);
- 4% Пожара (за **2% мање**);
- 3% Других несрећа (за **1% мање**);
- 0% Судара (тј. 2 судара);
- **1,81 незгода мање** на један милион возних километара, или 40 незгода мање за једну годину;
- да је у свим несрећама спогинуло мање за **1,6 лица**, односно тешко је повређено **3,4 лица мање**;
- **0,82 несрећа** (*ванредних догађаја у транспортун опасне робе у којима је учествовало најмање једно железничко возило које превози опасну робу) мање, односно укупно 11 догађаја мање;
- један догађај мање на један милион остварених возних километара догодио у превозу опасне робе, којима је дошло до ослобађања опасне робе што представља пад од 63,11%.

Тренд раста уочен је код следећих показатеља:

- 12, 4 значајне несреће више тј. 1 значајна несрећа више на један милион возних километара;
- 20% Судара воза са препреком унутар слободног профила (за 7% више).

Без обзира на тренд раста код ова два показатеља, може се рећи да је у 2023. години дошло до побољшања нивоа безбедности у односу на ниво безбедности који је остварен у периоду (2018-2023), јер ЗПБ укупног и релативног броја свих несрећа износи 0,49. О „величини” тог побољшања није могуће говорити, јер је основни циљ да се у периоду реструктуирања железничке инфраструктуре одржи постојећи ниво безбедности, а касније дефинишу и национални циљеви безбедности. Дакле, у односу на петогодишњи период (2018-2022) и све категорије нежељених догађаја у релативним и апсолутним

ЗПБ, догодило се **0,49 несрећа мање, посматрајући све категорије и врсте несрећа** на милион возних километара.

У вези са наведеним потребно је да сваки од учесника у железничком саобраћају, у складу са сопственим циљевима безбедности у оквиру свог система управљања безбедношћу, предузима мере како би систем у целини био безбеднији.

IX. ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Изјава о мрежи 2024. са четвртим изменама и допунама број: 5/2022-435-179 од 21.10.2022. године. (важи за ред вожње 2023/2024);
2. Обавештење о почетку истраге озбиљне несреће ЖС - 01/23 Центра за истраживање несрећа у саобраћају;
3. Коначни извештај о истрази озбиљне несреће ЖС – 01/22 Центра за истраживање несрећа у саобраћају;
4. Годишњи извештај о раду Републичке инспекције за железнички саобраћај за 2023. годину;
5. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „Инфраструктура железнице Србије” а.д. Београд;
6. Годишњи извештај о безбедности за превоз ТЕНТ за 2023. годину, ЈП „Електропривреда Србије” Огранак ТЕНТ Београд – Обреновац;
7. Годишњи извештај о безбедности за управљање инфраструктуром индустријске железнице и Годишњи извештај о безбедности индустријске железнице за превоз ТЕНТ за 2023. годину, ЈП „Електропривреда Србије” Огранак ТЕНТ Београд – Обреновац;
8. Годишњи извештај о безбедности железничког превозника за 2023. годину, „HBIS Group Serbia Iron & Steel” d.o.o. Београд;
9. Годишњи извештај о безбедности управљача железничке инфраструктуре индустријске железнице за 2023. годину, „HBIS Group Serbia Iron & Steel” d.o.o. Београд;
10. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „Србија Карго” а.д. Београд;
11. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „Србијавоз” а.д. Београд;
12. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „Комбиновани превоз” д.о.о. Прокупље;
13. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „Деспотија” д.о.о. Београд;
14. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „ЗГОП” а.д. Нови Сад;
15. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „АТМ БГ” ДОО БЕОГРАД - Нови Београд;
16. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „EURORAIL LOGISTICS” DOO BEOGRAD;
17. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „S Rail” d.o.o. Суботица;
18. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „TRANSAGENT OPERATOR” DOO BEOGRAD;
19. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „Rail Transport Logistic” DOO BEOGRAD – Novi Beograd;
20. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „НИС” а.д. Нови Сад;
21. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „ПИМК” д.о.о. Димитровград;
22. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „SINHRON RAIL” DOO BEOGRAD;

23. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „RAIL CARGO CARRIER – SOUTHEAST” D.O.O. BEOGRAD;
24. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „GLOBAL NEOLOGISTICS” DOO BEOGRAD;
25. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „OBL Logistic” d.o.o. Beograd – Čukarica;
26. Годишњи извештај о безбедности за 2023. годину, „ENNA TRANSPORT BGD” DOO BEOGRAD – NOVI BEOGRAD;

Број: 002726733 2024 12500 001 001 000 001
У Београду, 30. септембра 2024. године

в.д. директора

Билјана Костић

ПРИЛОЗИ

**ИЗВЕШТАЈА ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ
У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ ЗА 2023. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ ПРИЛОГА

ПРИЛОГ 1.1

Мапа јавне железничке мреже Републике Србије	1
Карта индустријске железнице „HBIS Group Serbia Iron & Steel” Београд ..	2
Шема индустријске железнице ЈП ЕПС – Огранак ТЕНТ Обреновац	3

ПРИЛОГ 1.2

Списак железничких превозника	4
Списак управљача инфраструктуре	5
Списак управљача инфраструктуре индустријске железнице	5
Списак сертификата издатих за превоз на индустријској железници	6

ПРИЛОГ 2

Организациони дијаграм Дирекције за железнице	1
Дијаграм односа са другим надлежним органима	1

ПРИЛОГ 3

Подаци о броју оставарених возних километара у периоду 2018 – 2023. година	1
1)Показатељи који се односе на несреће	3
2)Тешко повређена и погинула лица	14
3)Показатељи који се односе на опасну робу	15
4)Показатељи који се односе на прекурсоре несрећа18	
5)Показатељи за израчунавање економских последица несрећа	20
6)Показатељи који се односе на техничку безбедност инфраструктуре ...	21

ПРИЛОГ 4

Измене закона и других прописа из области безбедности железничког саобраћаја	1
---	---

ПРИЛОГ 5

1)Сертификати о безбедности за управљање железничком инфраструктуром	1
2)Сертификати о безбедности за управљање индустријском железницом 1	
3)Сертификати о безбедности за превоз, део – А	2
4)Сертификати о безбедности за превоз, део – Б, домаћи превозници	4
5)Сертификати о безбедности за превоз, део – Б, страни превозници	5
6)Сертификати о безбедности индустријске железнице за превоз	5

ПРИЛОГ 6

1)Алгоритам поступка издавања сертификата о безбедности	1
---	---

ПРИЛОГ 1.1

Мапа јавне железничке мреже Републике Србије

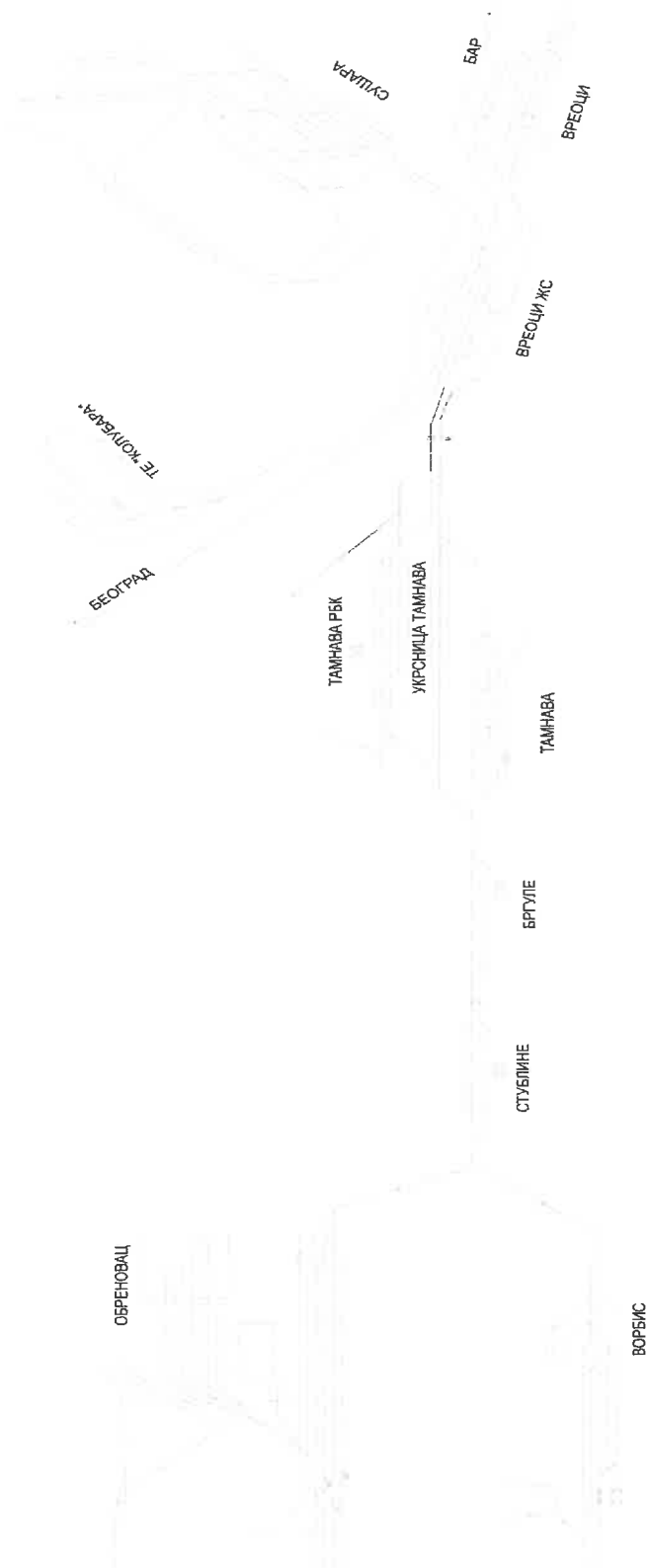

Карта индустријске железнице „НБIS Group Serbia Iron & Steel” Београд

Шема индустријске железнице ЈП ЕПС – Огранак ТЕНТ Обреновац

ПРИЛОГ 1.2

Списак железничких превозника закључно са 31.12.2023. године

Р. бр.	пословно име железничког превозника	врста превоза	Сертификат део А	Сертификат део Б
			EIN	EIN
1.	Комбиновани превоз д.о.о. Прокупље	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120220001	RS1220220001
2.	Деспотија д.о.о. Београд	превоз терета за сопствене потребе	RS1120220003	RS1220220003
3.	ZGOP DOO NOVI SAD	превоз терета за сопствене потребе	RS1120220006	RS1220220006
4.	Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд – огранак ТЕНТ-железнички транспорт	превоз терета за сопствене потребе	RS1120230001	RS1220230001
5.	АТМ БГ ДОО БЕОГРАД - Нови Београд	превоз терета за сопствене потребе / предузеће за одржавање подсистема енергија	RS1120230001	RS1220190001
6.	Transagent Operator doo Beograd	превоз терета који не укључује превоз опасног терета	RS1120190003	RS1220200002
7.	EURORAIL LOGISTIC DOO BEOGRAD	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120190004	RS1220190003
8.	НИС а.д. Нови Сад	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120200001	RS1220200003
9.	Global Neologistics d.o.o. Beograd	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120210001	RS1220210002
10.	Србија Карго а.д.Београд	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120210002	RS1220210004
11.	Rail Transport Logistic d.o.o. Beograd	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120220008	RS1220230003
12.	Србијавоз а.д. Београд	превоз путника	RS1120220002	RS1220220002
13.	„ПМК” д.о.о. Димитровград	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1120230002	RS1220230002
14.	OBL LOGISTIC DOO SREMSKA MITROVICA	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1120230003	RS1220210007
15.	ENNA TRANSPORT BGD DOO BEOGRAD – NOVI BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета на електрифицираним пругама	RS1120220005	RS1220220005

Р. бр.	пословно име железничког превозника	врста превоза	Сертификат део А	Сертификат део Б
			EIN	EIN
16.	SINHRON RAIL D.O.O. BEOGRAD – NOVI BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1120220004	RS1220220007
17.	S RAIL DOO SUBOTICA	превоз робе који укључује превоз опасног терета на електрифицираним пругама које нису опремљене са РДУ и неелектрифицираним пругама које нису опремљене пружним аутостоп уређајима	RS1120220007	RS1220220008
18.	RAIL CARGO CARRIER – SERBIA D.O.O. BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1120220009	RS1220220009

Списак управљача инфраструктуре закључно са 31.12.2023. године

Р. бр.	пословно име управљача инфраструктуре	област управљања	EIN
1.	Инфраструктура железнице Србије а.д. Београд	у складу са Прилогом 6. Изјаве о мрежи	RS2120220002

Списак управљача инфраструктуре индустријске железнице закључно са 31.12.2023. године

Р. бр.	пословно име управљача инфраструктуре индустријске железнице	област управљања	EIN
1.	„HBIS Group Serbia Iron & Steel” d.o.o. Beograd	у складу са актом	RS2320220001
2.	ЈП „Електропривреда Србије” Огранак ТЕНТ Београд - Обреновац	у складу са актом	RS2320210001

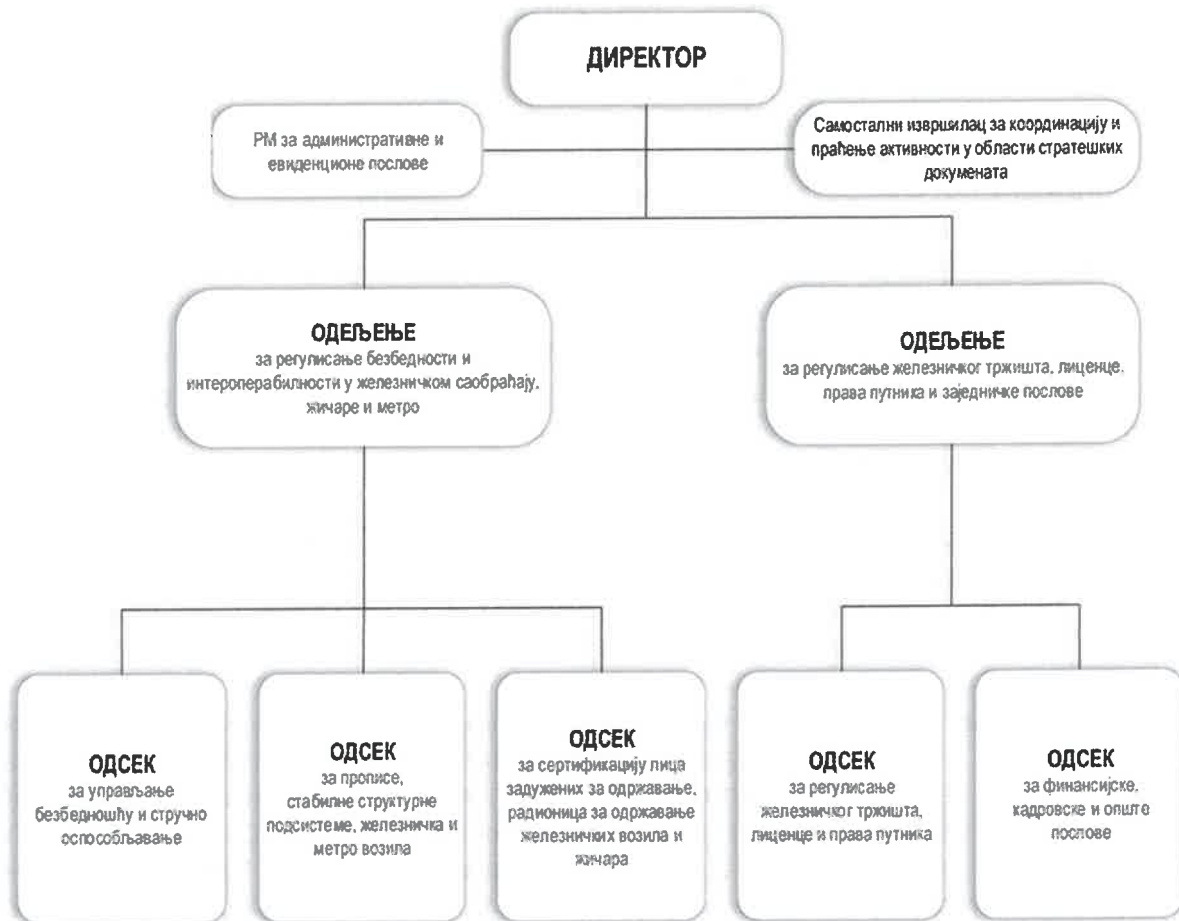

Списак сертификата издатих за превоз на индустријској железници закључно са 31.12.2023. године

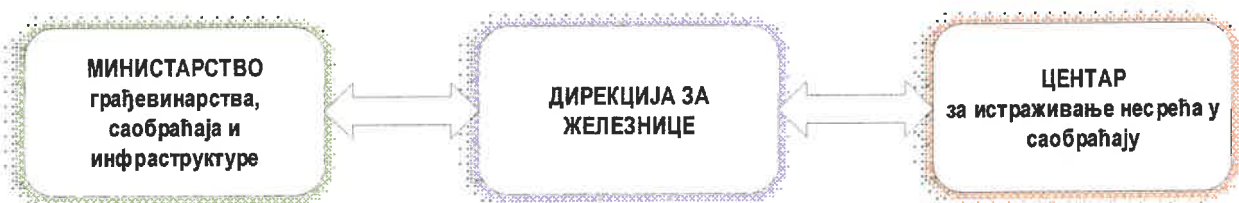
Р. бр.	пословно име управљача инфраструктуре индустријске железнице	област управљања	EIN
1.	ЈП „Електропривреда Србије“ Огранак ТЕНТ Београд – Железнички транспорт	превоз на индустријској железници ЈП „Електропривреда Србије“ Огранак ТЕНТ Београд - Обреновац	RS1320200001
2.	„HBIS Group Serbia Iron & Steel“ d.o.o. Београд	превоз на индустријској железници „HBIS Group Serbia Iron & Steel“ d.o.o. Београд	RS1320200002

ПРИЛОГ 2

Организациони дијаграм Дирекције за железнице

Дијаграм односа са другим надлежним органима

ПРИЛОГ 3

Правилник о заједничким показатељима безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 25/19) дефинише:

- 1) показатеље који се односе на несреће;
- 2) тешко повређена и погинула лица;
- 3) показатеље који се односе на опасну робу - укупан и релативни број;
- 4) показатеље који се односе на самоубиства - укупан и релативни број;
- 5) показатеље који се односе на прекурсоре несрећа;
- 6) показатеље за израчунавање економских последица несрећа и
- 7) показатеље који се односе на техничку безбедност инфраструктуре и њено спровођење.

Ниво безбедности на мрежи пруга Републике Србије процењује се на основу заједничких показатеља безбедности у односу на све категорије и врсте несрећа. Ови показатељи могу представљати средства за процену нивоа безбедности и могу бити :

- a) Квантитативни –апсолутни или укупни (број нежељених догађаја тј. несрећа и незгода);
- b) Квалитативни-релативни (број несрећа и незгода у односу на реализоване возне километре);

Треба имати у виду да су термини везани за несреће као и поступци евидентирања истих, неуједначено дефинисани у различитим прописима. Тачком 1) Поглавља III Прилога 1. Правилника о елементима годишњег извештаја о безбедности управљача железничке инфраструктуре и железничког превозника и годишњег извештаја Дирекције за железнице („Службени гласник РС”, број 49/19), дефинисано је да управљач и превозник достављају податке о заједничким показатељима безбедности, укључујући и податке о несрећама које нису значајне.

Термин „значајна несрећа”, у складу са Правилником о заједничким показатељима безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 25/19) означава - несрећу у којој је учествовало најмање једно железничко возило у покрету, која има за последицу усмрћење или тешке повреде најмање једног лица или наносење знатне штете железничким возилима, железничкој инфраструктури или животној средини или знатан поремећај у одвијању железничког саобраћаја, где је „знатан поремећај у одвијању железничког саобраћаја” – прекид саобраћаја на магистралним железничким пругама у трајању од шест или више сати а „знатна штета” - штета на железничким возилима, инфраструктури или животној средини у износу од најмање 150.000 евра у динарској противвредности.

Са друге стране, евиденције које железничка предузећа воде, у складу с одредбама Прилога 3. Правилника о пријављивању, истраживању, евидентирању, статистичком праћењу и објављивању података о несрећама и незгодама („Службени гласник РС”, број 32/21), и на основу којих израђују своје Годишње извештаје, нису у потпуности усаглашене са категорисањем несрећа

дефинисаним Правилником о заједничким показатељима безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 25/19).

Дирекција за железнице ће у наредном периоду, усаглашавањем прописа ускладити терминологију, а кроз надзоре уредити поступке прикупљања, обраде и евидентирања података о несрећама.

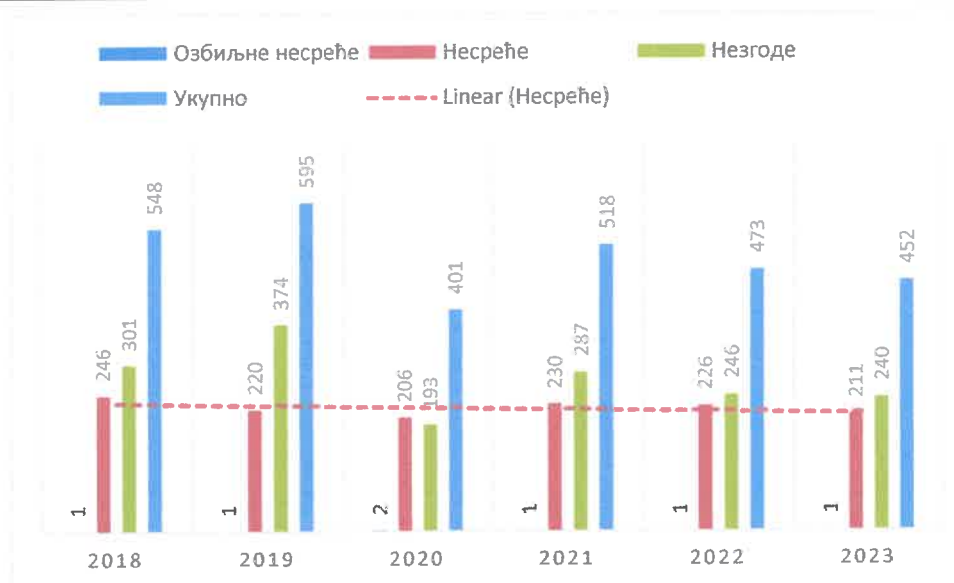

1. Показатељи који се односе на несреће и незгоде

а) Квантитативни показатељи достигнутог нивоа безбедности на пругама РС

Према подацима управљача инфраструктуре – Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије”, Београд, које се достављају Дирекцији за железнице путем Годишњег извештаја о безбедности за 2023. годину на мрежи пруга Републике Србије забележено је смањење укупног броја нежељених догађаја (вредности приказане табеларно у наставку) у односу на петогодишњи просек (2018-2022) и то:

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Озбиљне несреће	1	1	2	1	1	1
Несреће	196	167	152	160	226	211
Незгоде	301	374	193	287	246	240
Укупно	548	595	401	518	473	452

Подаци у претходној табели и на слици, указују на чињеницу да се укупан број несрећа и незгода у односу на петогодишњи просек (2018-2022) смањило за 10,8%, од тога се број несрећа смањило за 6,6% а број незгода за 14,2%.

1.1 Озбиљне несреће

а) Квантитативни показатељ у категорији озбиљне несреће

У 2023. години догодила се једна озбиљна несрећа које је истраживао ЦИНС, приказана и описана у наставку.

Р.бр	Датум	Локација	Усмрћени	Тешко повређени
1	17.11.2023.	Оџаци, отворена пруга ст. Ратково - Оџаци	0	2

Дана 17.11.2023. године у 18:42 у km 56+050 регионалне пруге број 207 Нови Сад - Оџаци - Богојево, између станица Ратково и Оџаци, при вожњи у смеру од станице Ратково ка станици Оџаци, на отвореној прузи, у близини укључне тачке (која се налази у km 56+320) аутоматског путног прелаза у km 57+306, дошло је до сустизања и судара возова број 25412 (ДМВ 711-077/078, железнички превозник „Србијавоз“ а.д.) и 49028/73478 (локомотива 753-782 и девет кола серије S товарена контејнерима, железнички превозник „Transagent Operator“ d.o.o).

До судара је дошло тако што је чело воза број 25412 (предњи део ДМВ 711-078), који се кретао, ударило у крај воза број 49028/73478 (у последња кола број 33 68 4952 037-2), који је стајао због квара локомотиве 753-782. Након удара, воз број 49028/73478 (који је стајао) је остао у месту (није се померио), док је воз број 25412 наставио кретање у дужини од приближно 6 m, тако што се предњи део ДМВ 711-078 пропео на задњи део плато кола број 33 68 4952 037-2, гурајући испред себе и при томе деформишући контејнер CNEU 453486-3 који је био натоварен на кола. Том приликом, осим точкова на првој осовини првог обртног постоља ДМВ 711-078 (гледано у смеру вожње), који су се подигли изнад колосека (на приближно 30 cm од горње ивице шине), сви остали точкови возила у саставу оба воза су били на шинама (нису исклизли). У овој озбиљној несрећи није било усмрћених лица. Укупно је повређено 58 (педесет осам) лица (путника и железничких радника „Србијавоз“ а.д. који су се налазили у возу број 25412), од којих је тешко повређено 5 (пет) лица, а лакше је повређено 53 (педесет три) лица. Материјална штета постоји на железничким возилима.

ЦИНС је окончао истраживање Коначним извештајем (број: 340-00-1/2023-02-1-87 од 31.07.2024. године) и у циљу повећања безбедности и превенција настанка нових несрећа издао 8 (осам) безбедносних препорука од којих је једна упућена Дирекцији.

Квантитативни показатељ у категорији озбиљне несреће

ЗПБ-Озбиљне несреће (ЦИНС)	
(2018-2022)	2023.
1,2	1

У односу на просечан број несрећа посматрајући петогодишњи просек (од 2018. до 2021. године), у 2023. години, је број озбиљних несрећа мањи за 0.2

b) Квалитативни показатељ у категорији озбиљне несреће

У наставку је дат приказ релативних показатеља за озбиљне несреће

ЗПБ –озбиљне несреће	релативно (2018-2022 у 10⁻⁶)	релативно 2023 (10⁻⁶)	разлика
Судар воза са железничким возилом	0.083	0,069	-0,014 ↘

Релативни показатељ-озбиљне несреће за 2023. годину је добијен као однос броја озбиљних несрећа које су се догодиле (1) и остварених возних километара и упоређен са односом просечне вредности броја озбиљних несрећа које је истраживао ЦИНС и просечног броја остварених возних километара за период (2018-2023). Костатује се **незнатан пораст нивоа безбедности** односно у 2023. години догодило се 0,014 озбиљних несрећа мање на један милион остварених возних километара у односу на 2023. годину. Такође, квантитативни показатељ везан за озбиљне несреће показује да је у 2023. години дошло до смањење броја озбиљних несрећа за 0,2 догађаја или (20%).

1.2 Значајне несреће**a) Квантитативни показатељ у категорији значајне несреће**

Укупан број значајних несрећа дат је у наставку.

ЗПБ-значајне несреће	просечно (2018-2022)	2023	разлика
	59,6	72	+12,4 ↗

Квантитативни показатељ броја значајних несрећа указује на **пораст броја значајних несрећа у 2023.** години у односу на претходни петогодишњи период за 12,4 значајне несреће, што директно утиче на повећање материјалних трошкова насталих као директна последица ових догађаја.

b) Квалитативни показатељ у категорији значајне несреће

Број значајних несрећа које су се догодиле на јавној железничкој мрежи Републике Србије у 2023. години, приказан је табеларно.

ЗПБ-значајне несреће (2023)	укупно	релативно (10^{-6})
Судар воза са железничким возилом	1	0.07
Судар воза са препреком унутар слободног профила	11	0.79
Исклизнуће возова и маневарских састава	17	1.22
Несреће на путним прелазима у нивоу, укључујући и несреће у којима су учествовали пешаци на путним прелазима у нивоу	15	1.08
Несреће у којима су страдала лица, изазване железничким возилима у покрету, изузимајући самоубиства и покушаје самоубиства	24	1.72
Пожари у железничким возилима	2	0.14
Остале несреће	2	0.14
Укупно	72	5.16

Број значајних несрећа које су се догодиле на јавној железничкој мрежи Републике Србије у периоду од 2018-2022. године, дат је у наставку.

ЗПБ-значајне несреће (2018-2022)	просечно	релативно (10^{-6})
Судар воза са железничким возилом	0,8	0,05
Судар воза са препреком унутар слободног профила	6	0.41
Исклизнуће возова и маневарских састава	14,8	1.02
Несреће на путним прелазима у нивоу, укључујући и несреће у којима су учествовали пешаци на путним прелазима у нивоу	12,8	0,88
Несреће у којима су страдала лица, изазване железничким возилима у покрету, изузимајући самоубиства и покушаје самоубиства	22,2	1,535
Пожари у железничким возилима	2	0,13
Остале несреће	1,2	0.08
Укупно	59,6	4,1

Упоредни приказ значајног броја несрећа које су се догодиле на јавној железничкој мрежи пруга Републике Србије у периоду од 2018-2022. године у поређењу са значајним несрећама које су се догодиле 2023. године у релативним показатељима:

ЗПБ значајне несреће	релативно (10^{-6}) 2018-2022	релативно 2023 (10^{-6})	разлика
Судар воза са железничким возилом	0,05	0.07	0,02 ↗
Судар воза са препреком унутар слободног профила	0.41	0.79	0,38 ↗
Исклизнуће возова и маневарских састава	1.02	1.22	0,20 ↗
Несреће на путним прелазима у нивоу, укључујући и несреће у којима су	0,88	1.08	0,2 ↗

учествовали пешаци на путним прелазима у нивоу			
Несреће у којима су страдала лица, изазване железничким возилима у покрету, изузимајући самоубиства и покушаје самоубиства	1,53	1.72	0,185↗
Пожари у железничким возилима	0,13	0.14	0.1↗
Остале несреће	0.08	0.14	0.06↗
Укупно	4,1	5.16	1,06↗

Релативни показатељ - значајне несреће за 2023. годину је добијен као однос броја значајних несрећа које су се догодиле и остварених возних километара и упоређен са односом просечне вредности броја значајних несрећа и просечног броја остварених возних километара за период (2018-2023).

У односу на укупан број значајних несрећа у релативним показатељима на милион возних километара уочава се да је дошло је до **пораства броја значајних несрећа за 1 догађај**. Посебно се по одступању истичу значајне несреће:

- Судар воза са препреком унутар слободног профила;
- Исклизнуће возова и маневарских састава;
- Несреће на путним прелазима у нивоу, укључујући и несреће у којима су учествовали пешаци на путним прелазима у нивоу;

Код категорије догађаја: судар воза са препреком унутар слободног профила забележен је пораст за 0,38 (38%) једног догађаја на један милион возних километара. Прва наведена категорија повлачи директну одговорност управљача железничке инфраструктуре, друга категорија догађаја повлачи одговорност превозника и управљача, догађаја док су за трећу категорију одговорна трећа лица. У циљу повећања нивоа безбедности у наступајућем периоду потребно је да управљач јавне железничке инфраструктуре и сваки од превозника у свом домену предузме мере (у односу на утврђене сопствене циљеве безбедности).

Према укупном броју значајних несрећа у 2023. години може се констатовати да се на **сваких остварених милион возних километара догодила по једна значајна несрећа више** него у односу на претходни прегодишњи период.

1.3 Несреће

Просечан број несрећа који се догодио на јавној мрежи пруга Републике Србије, према њиховој важећој класификацији у периоду (2018-2022), дат је у наставку:

ЗПБ-несреће 2018-2022.	просечно	релативно (10⁻⁶)
Судар воза са железничким возилом	1	0,06

Судар воза са препреком унутар слободног профила	28,6	1,97
Исклизнуће возова и маневарских састава	94,4	6,95
Несреће на путним прелазима у нивоу, укључујући и несреће у којима су учествовали пешаци на путним прелазима у нивоу	49,6	3,43
Несреће у којима су страдала лица, изазване железничким возилима у покрету, изузимајући самоубиства и покушаје самоубиства	28,8	1,99
Пожари у железничким возилима	14,2	0,98
Остале несреће	10,2	0,70
Укупно	226,8	15,68

Укупан број несрећа који се догодио на јавној мрежи пруга Републике Србије у 2023. години, приказан је у наставку.

ЗПБ-несреће 2023.	укупно	релативно (10⁻⁶)
Судар воза са железничким возилом	2	0.14
Судар воза са препреком унутар слободног профила	40	2.87
Исклизнуће возова и маневарских састава	83	5.95
Несреће на путним прелазима у нивоу, укључујући и несреће у којима су учествовали пешаци на путним прелазима у нивоу	45	3.23
Несреће у којима су страдала лица, изазване железничким возилима у покрету, изузимајући самоубиства и покушаје самоубиства	26	1.86
Пожари у железничким возилима	8	0.57
Остале несреће	8	0.57
Укупно	212	15.19

Поредећи релативне показатеље несрећа у периоду (2018-2022) године са релативним показатељима несрећа у 2023. години, можемо утврдити тренд по различитим врстама несрећа који је приказан у наставку:

ЗПБ-несреће 2023.	релативно 2018-2022 (10⁻⁶)	релативно 2023 (10⁻⁶)	разлика
Судар воза са железничким возилом	0,06	0.14	0.08 ↗
Судар воза са препреком унутар слободног профила	1,97	2.87	0,9 ↗
Исклизнуће возова и маневарских састава	6,95	5.95	1 ↘
Несреће на путним прелазима у нивоу, укључујући и несреће у којима су учествовали пешаци на путним прелазима у нивоу	3,43	3.23	0,2 ↘

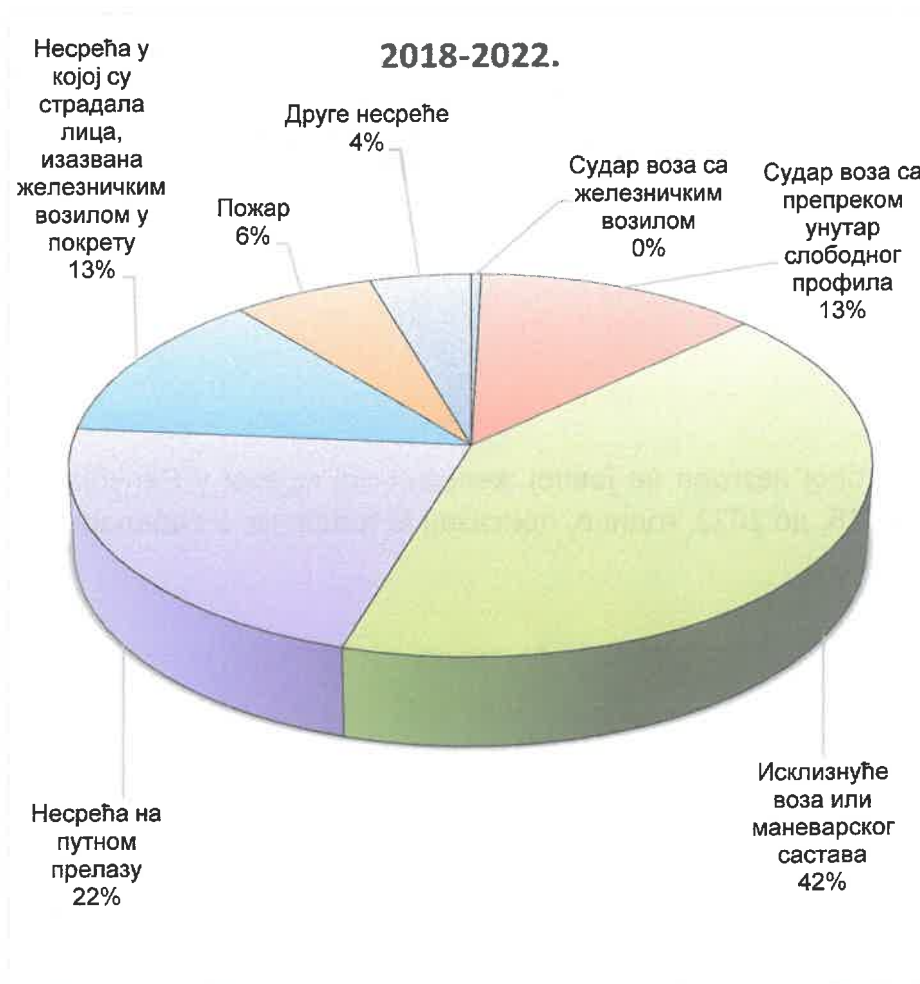
Несреће у којима су страдала лица, изазване железничким возилима у покрету, изузимајући самоубиства и покушаје самоубиства	1,99	1.86	0,13↓
Пожари у железничким возилима	0,98	0.57	0.41↓
Остале несреће	0.70	0.57	0.13↓
Укупно	15,68	15. 19	0,49↓

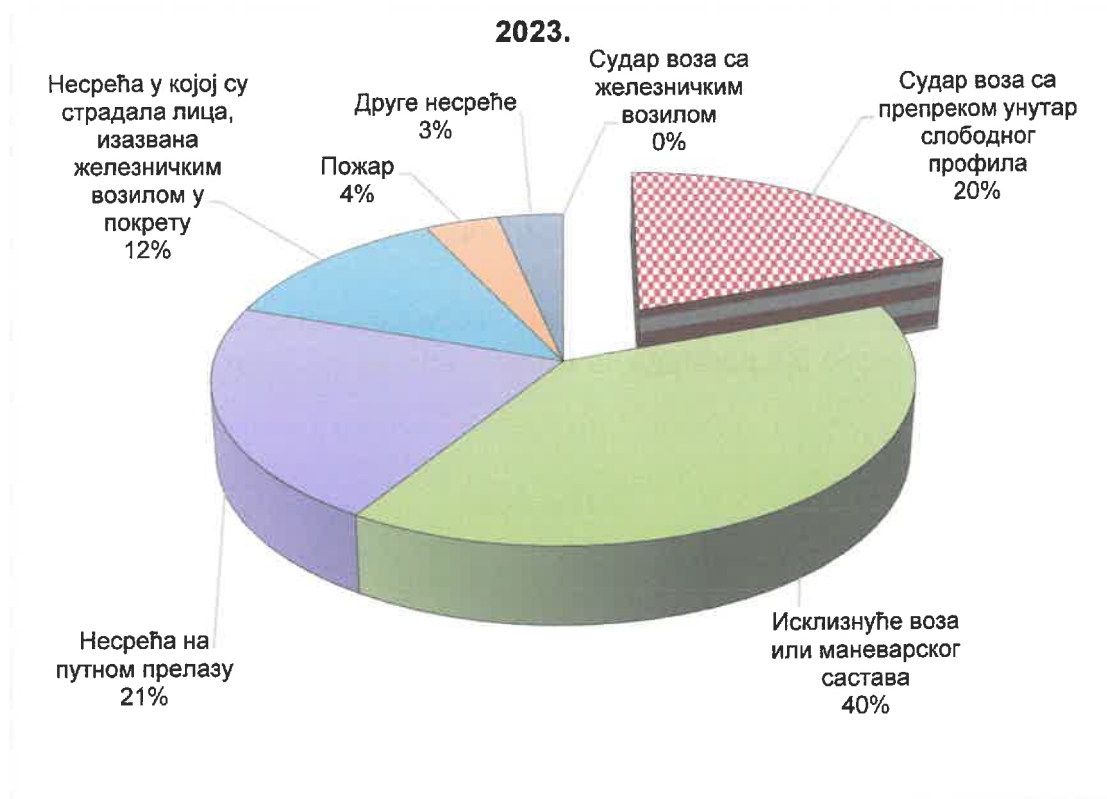

Према оствареним релативним показатељима у категорији свих несрећа које су се догодиле у 2023. години и њиховим поређењем са релативним показатељима који су остварени у петогодишњим периодом (2018-2022) који јој је претходио, догодило се укупно **0,49 несрећа мање на један милион возних километара**. Овај показатељ указује на побољшање нивоа безбедности у односу на посматрани петогодишњи период. С тим у вези, може се констатовати да је ниво безбедности у 2023. години задовољавајући и незнатно већи од нивоа безбедности оствареног у релевантном петогодишњем периоду. Ова констатација везана је за све категорије несрећа (озбиљне, значајне и несреће), без обзира на одступање које је постоји у категорији значајне несреће, као и забележено одступање у категорији догађаја-судар воза са препреком унутар слободног профила.

Према релативним показатељима везано за озбиљне несреће, значајне несреће и несреће, збирно и даље су највећа потенцијална опасност несреће:

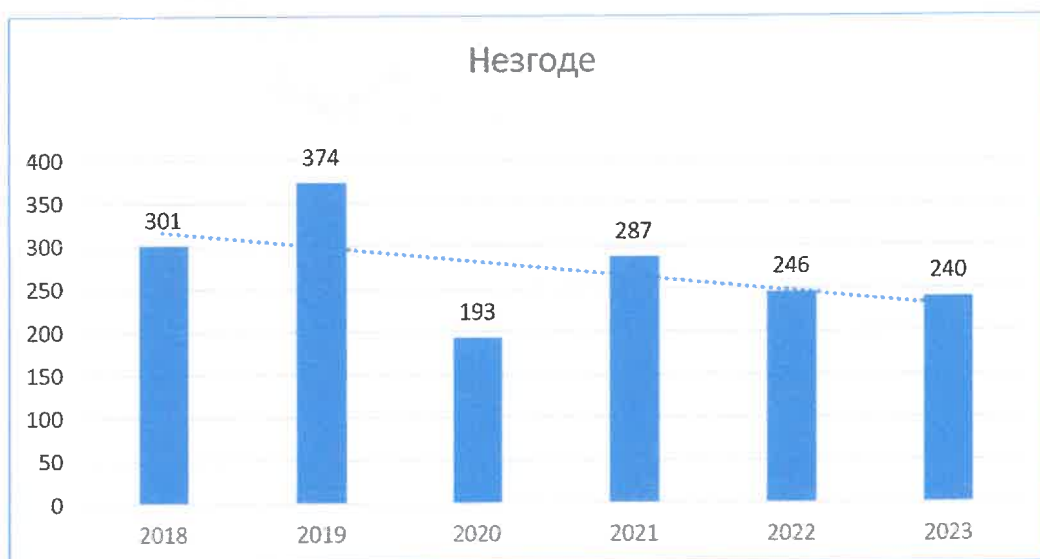
- Исклизнуће воза или маневарског састава (са тенденцијом смањења од 1 догађаја, на један милион возних километара);
- Несрећа на путном прелазу (са тенденцијом смањења од 0,2 догађаја, на један милион возних километара);
- Судар воза са препреком унутар слободног профила (са тенденцијом раста од скоро 0,9 догађаја на милион возних километара).

1.4 Незгоде

Укупан број незгода на јавној железничкој мрежи у Републици Србији у периоду од 2018. до 2023. године, приказан је графички и табеларно.

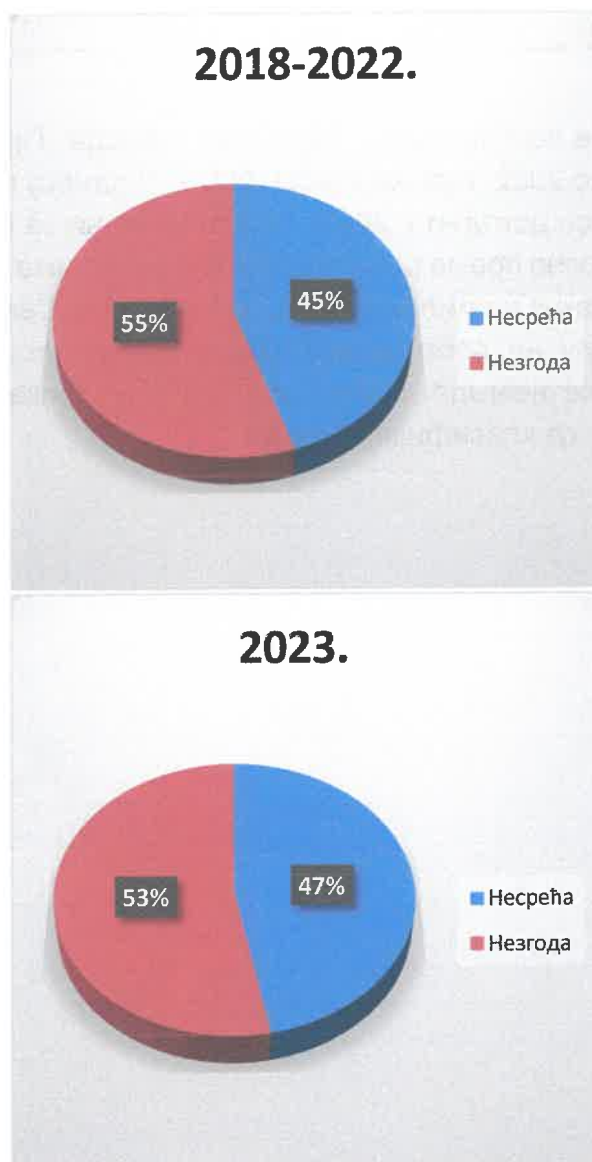

ЗПБ-незгоде	просечно (2018-2022)	2023	разлика
укупно	280,2	240	40,2↓
релативно	19,02	17,21	1,81↓

Приметан је континуирани пад броја незгода. Просечан број незгода за период од 2018. до 2022. године износи 280,2. У односу на петогодишњи просек, број незгода који се догодио у 2023. години је мањи за приближно 40 незгода у 2023. години, односно према релативним показатељима у 2023. години догодила се **1,81 незгода мање** на милион возних километара. Сви апсолутни и релативни показатељи указују на побољшање нивоа безбедности у 2023. у односу на категорију из групе незгода, према важећој класификацији догађаја, која није сасвим усклађена са класификацијом ЕУ.

Однос броја несрећа и незгода

Однос броја несрећа и незгода које су се догодиле у 2023. указује на пораст броја несрећа у укупном броју нежељених догађаја у односу на петогодишњи период (2018-2022) за 2%. Ово осликава и одступање показатеља у категорији значајне несреће (1,06 несрећа више на један милион возних километара). Без обзира на ту чињеницу, може се рећи да остварени ниво безбедности у 2023. години већи од нивоа безбедности који је остварен у периоду (2018-2023). О „величини” тог побољшања није могуће говорити, јер је основни циљ да се у периоду реструктуирања железничке инфраструктуре одржи постојећи ниво безбедности, а касније дефинишу и национални циљеви безбедности. Дакле, у односу на петогодишњи период (2018-2022) и све

категорије нежељених догађаја у релативним и апсолутним ЗПБ, везано за несреће и незгоде удео несрећа у укупном броју нежељених догађаја већи је за два процента, што указује усложњавање поступак отклањања последица насталих несрећа као и на пораст материјалних трошкова.

2. Тешко повређена и погинула лица

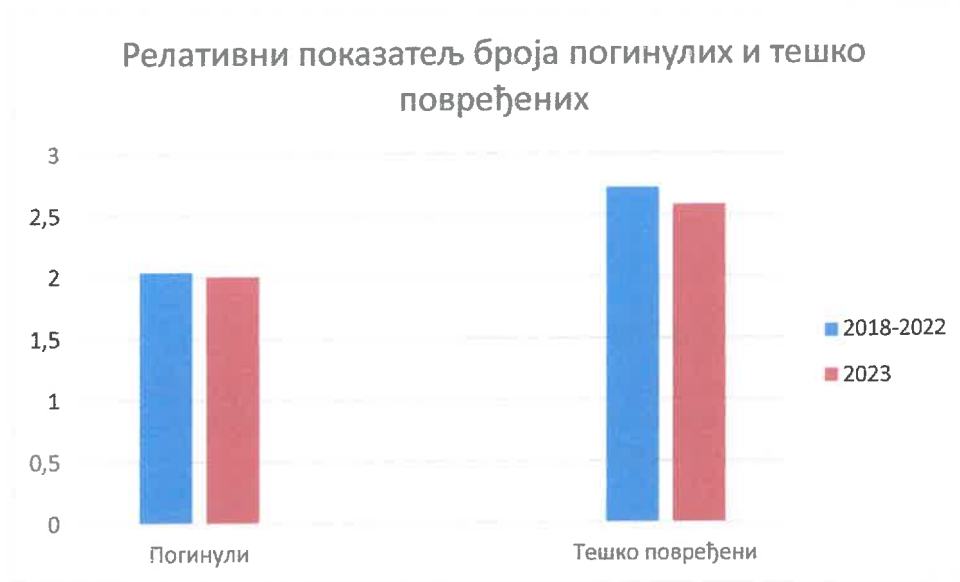
Укупан и релативан број тешко повређених и погинулих лица у 2023. години на јавној железничкој инфраструктури у поређењу са релевантним петогодишњим периодом приказан је табеларно.

година	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Погинули	50	21	27	25	25	28
Тешко повређени	36	47	34	46	34	36

период	2018-2022	2023	разлика
Погинули	29,6	28	1,6 ↘
Тешко повређени	39,4	36	3,4 ↘

период	2018-2022	2023	разлика
Погинули	2,04	2,00	0,04 ↘
Тешко повређени	2,72	2,58	0,14 ↘

Релативни показатељ броја погинулих и тешко повређених лица показује да је остварен виши ниво безбедности у 2023. години у односу на посматрани петогодишњи период (2018-2022). На милион остварених возних километара, погинуло је **1,6 лица мање, односно тешко је повређено 3,4 лица мање**. У садашњим околностима када национални показатељи нису дефинисани, према овом показатељу констатује се **порастан нивоа безбедности**.

Број погинулих лица на путним прелазима у 2023. години није могуће поредити са релевантним периодом с обзиром на чињеницу да „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. није на свом званичном сајту објавила Годишњи извештај о несрећама и незгодама, у складу са Прилогом 3 – Правилник о истраживању, евидентирању, статистичком праћењу и објављивању података о несрећама и незгодама („Службени гласник РС” број 32/21).

3. Показатељи који се односе на опасну робу

Укупан и релативан број показатеља који се односе на опасну робу у 2023. години, за јавну железничку инфраструктуру по укупним вредностима и релативним вредностима у односу на број возних километара, дат је табеларно.

2023. година	Јавна инфраструктура		Индустријске железнице	
	Укупан број	Релативан број (10^{-6})	Укупан број	Релативан број (10^{-6})
Показатељи- у односу на опасну робу				
Несреће у којима учествује најмање једно железничко возило које превози опасну робу	19	1,35	0	0
Несреће у којима је дошло до ослобађања опасне робе	9	0,64	0	0

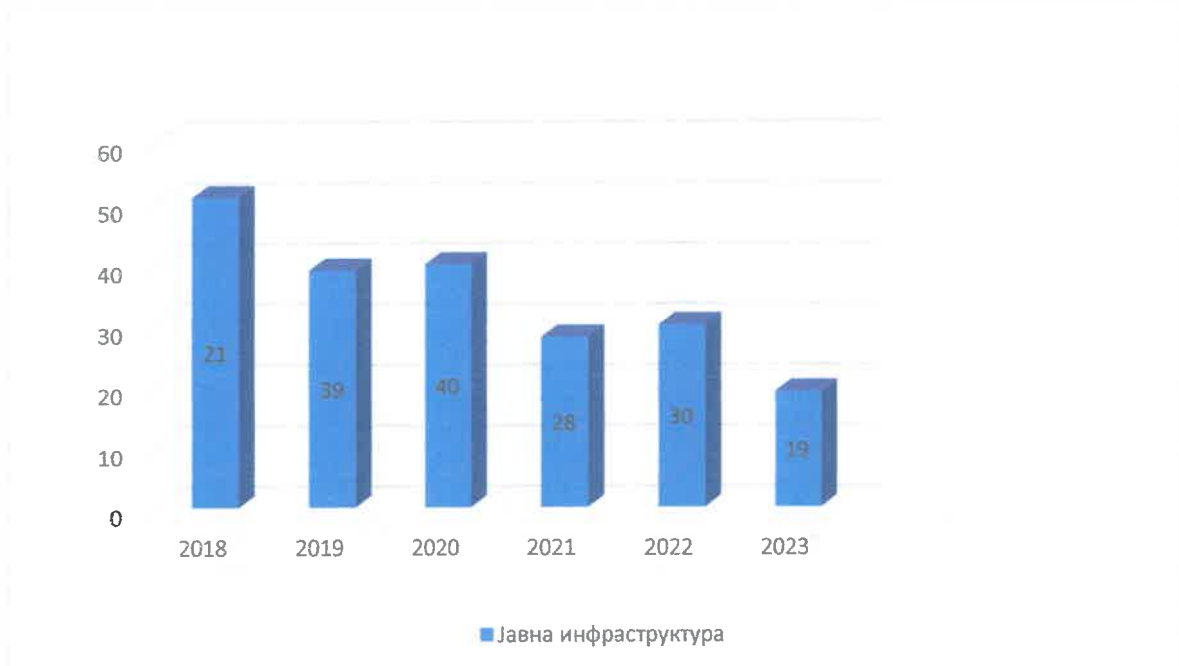
3.1 Несреће у којима учествује најмање једно железничко возило које превози опасну робу

У наставку је дат табеларни и графички приказ апсолутних и релативних вредности (у односу на милион возних километара) заједничког показатеља безбедности – несрећа у којима учествује најмање једно железничко возило које превози опасну робу за период 2018 – 2023. година.

Несреће* у којима је учествовало најмање једно железничко возило које превози опасну робу	укупно	релативно
2018	21	1,36
2019	39	2,65
2020	40	3.02
2021	28	1.99
2022	30	2.03
просек	31,6	2,18

Несреће* у којима је учествовало најмање једно железничко возило које превози опасну робу	укупно	релативно
2023	19	1,36
разлика	11	0,82

У 2023. години долази до пада броја несрећа у превозу опасне робе на јавној железничкој инфраструктури, за 39,87% у односу на посматрани период 2018-2022. године.тј. на један милион остварених километара догодило се **0,82 несрећа** (*ванредних догађаја у транспорту опасне робе) **мање**, односно укупно 11 догађаја мање у односу на просек (2018-2022), у којима је учествовало најмање једно железничко возило које превози опасну робу.

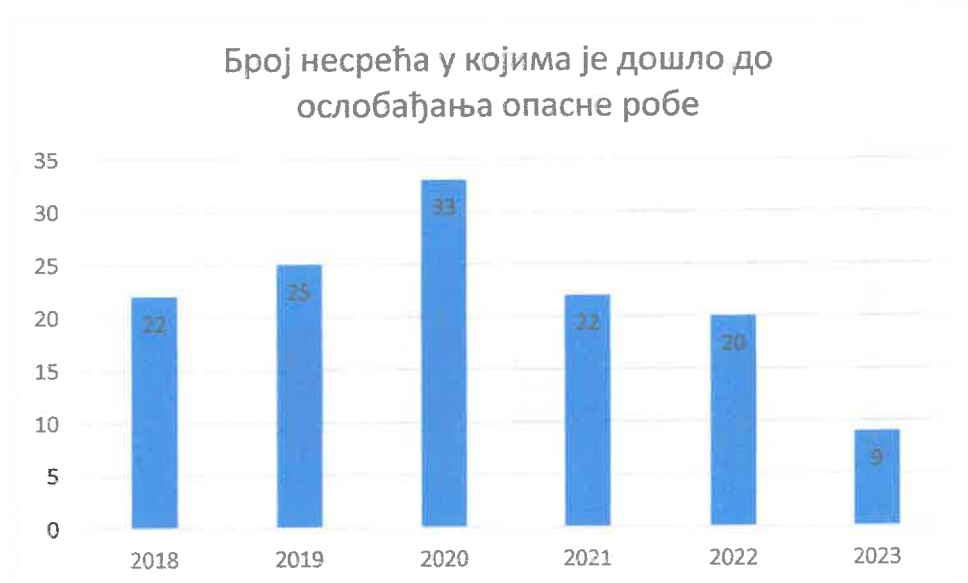

3.2 Несреће у којима је дошло до ослобађања опасне робе

У наставку је дат графички приказ укупног броја несрећа за заједнички показатељ безбедности – несреће у којима је дошло до ослобађања опасне робе за период 2018 – 2023. година.

.број несрећа* у којима је дошло до ослобађања опасне робе	укупно	релативно
2018	22	1,42
2019	25	1,69
2020	33	2,49
2021	22	1,57
2022	20	1,35
Просечно:	24,4	1,74

.број несрећа* у којима је дошло до ослобађања опасне робе	укупно	релативно
2023	9	0,65
разлика	15,4	1,099

Један догађај мање на један милион остварених возних километара догодио се у 2023. години у превозу опасних материја у односу на перогодишњи период 2018-2022, што представља пад од 63, 11% . Овакав резултат остварен је захваљујући мерама које су предузете у транспорту опасних материја након озбиљне несреће ЖС- 01/22: дана 25.12.2022. године када је на прузи број 106: Ниш - Димитровград – државна граница – (Драгоман), између станице Пирот и укрснице Станичење, приликом саобраћања воза број 45010 – железнички

превозник „Србија Карго” а.д, дошло је до исклизнућа шесторо (6) кола (9, 10, 11, 12, 13. и 14.) товарених RID материјом, од којих су се четворо (4) кола преврнула на бок (10, 11, 12. и 13. кола), при чему је дошло до ослобађања опасне робе.

Дирекција за железнице ће и у наредном периоду наставити са континуалним надзором над поступцима железничких предузећа при транспорту опасне робе као и провером одржавања теретних кола – цистерни за превоз истих.

4. Показатељи који се односе на прекурсоре несрећа

Укупан и релативан број показатеља који се односе на прекурсоре несрећа у 2023. години, за јавну железничку инфраструктуру и по укупним вредностима и релативним вредностима у односу на број возних километара, дат је табеларно.

ЗПБ-прекурсори, укупно	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Сломљена шина	40	47	27	47	57	37
Извијања и друге деформације колосека	13	45	13	33	25	32
Погрешна показивања сигналних знакова	0	0	0	0	0	0
Пролазак поред сигнала који забрањује даљу вожњу уз пролазак опасне тачке	2	2	7	30	29	30
Пролазак поред сигнала који забрањује даљу вожњу без проласка опасне тачке	3	0	0	0	0	1
Сломљен точак на железничким возилима у саобраћају	1	1	1	2	0	0
Сломљена осовина на железничким возилима у саобраћају	0	0	0	0	2	0
Укупно	59	95	48	112	113	100
Просечно	11.8	19	9,6	18,6	18,8	33,33

ЗПБ-прекурсори, релативно	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Сломљена шина	2,59	3,19	2.04	3.35	3.85	2.65
Извијања и друге деформације колосека	0,84	3,05	0.98	2.35	1.69	2.29
Погрешна показивања сигналних знакова	0	0	0	0	0	0
Пролазак поред сигнала који забрањује даљу вожњу уз пролазак опасне тачке	0,13	0,13	0.53	2.14	1.96	2.15
Пролазак поред сигнала који забрањује даљу вожњу без проласка опасне тачке	0,19	0	0	0	0	0.07

Сломљен точак на железничким возилима у саобраћају	0,06	0,07	0.08	1.42	0	0
Сломљена осовина на железничким возилима у саобраћају	0	0	0	0	0.14	0
укупно	3,82	6,44	3.63	9.26	7.64	7.16

ЗПБ-прекурсор несрећа	2018-2023	2023	разлика
Сломљена шина	3,00	2.65↘	0,35↘
Извијања и друге деформације колосека	1,72	2.29↗	0,57↗
Погрешна показивања сигналних знакова	0	0	0
Пролазак поред сигнала који забрањује даљу вожњу уз пролазак опасне тачке	1,408	2.15↗	0,72↗
Пролазак поред сигнала који забрањује даљу вожњу без проласка опасне тачке	0.19	0.07↘	0,12↗
Сломљен точак на железничким возилима у саобраћају	0,364	0	0
Сломљена осовина на железничким возилима у саобраћају	0,028	0	0
укупно	4,57	7,17↗	2,6↗

Од прекурсора несрећа у релативним показатељима у 2023. години у односу на период (2018-2022) утврђен је пораст прекурора у категорији:

1. Пролазак поред сигнала који забрањује даљу вожњу уз пролазак опасне тачке (за 0,72 догађаја на један милион возних километара);
2. Извијање и друге деформације (за 0,57 догађаја на један милион возних километара) ;
3. Сломљена шина (за 0,35 догађаја на један милион возних километара).

Дирекција за железнице ће и у наредном периоду, кроз надзоре на системом управљања безбедношћу управљача, наставити са контролом

- свих фаза одржавања подсистема инфраструктура и

- адекватност спровођења редовног поучавања и резултате интерних контрола код железничких превозника и управљача.

У 2023. години забележен је један случај проласка поред сигнала који забрањују даљу вожњу без проласка опасне тачке. У 2023. години нису забележени случајеви лома точкова на железничким возилима у саобраћају када је у питању како јавна тако и индустријска железница.

У протекле четири године, није било забележених случајева лома осовине на железничким возилима у саобраћају. У 2022. години долази до повећања од 100% и забележена су 2 случаја на јавној мрежи док је у 2023. години тај показатељ у паду за 50% (забележен је само 1 случај).

5. Показатељи за израчунавање економских последица несрећа

Показатељи који се односе на израчунавање економских последица несрећа у 2023. години дати су за јавну железничку инфраструктуру и инфраструктуру индустријске железнице табеларно.

2023. година	Јавна инфраструктура	Индустријске железнице
Показатељи	(РСД)	
Број погинулих и тешко повређених лица помножен са вредношћу превенције жртава	1.130.154.135,00	37.350.000,00
Трошкови штете нанесене животnoj средини	/	/
Трошкови материјалне штете нанесене железничким возилима или инфраструктури	928.738.792,56	15.121.000,00
Трошкови кашњења изазваних несрећама	86.120.627,66	/
УКУПНО	2.145.013.555,22	52.471.000,00

Анализа показатеља који се односе на израчунавање економских последица несрећа, за период 2018. – 2023. година, приказана је графички.

Приметно је да се, након наглог скока у 2018. вредности трошкова економских последица, мењају сразмерно обиму саобраћаја односно броју пређених возних километара. Као и 2018. године, у 2023. години забележен је раст од 78,71% на јавној железничкој мрежи пруга у односу на претходну годину што је последица, пораста броја значајних несрећа у укупном уделу несрећа.

6. Показатељи који се односе на техничку безбедност инфраструктуре

Процент пруга које имају системе за заштиту воза у употреби и проценат возних километара где се користе системи за заштиту воза уграђени на возилима, дати су табеларно.

Показатељ	Укупно	Процент возних километара где се користе системи за заштиту воза уграђени на возилима ⁸
Аутоматско упозорење машиновођи	43	65.16 %
Аутоматско упозорење машиновођи и аутоматско заустављање при проласку поред сигнала којим се забрањује даља вожња	20	30.30 %
Аутоматско упозорење, аутоматско заустављање и повремена контрола брзине, чиме се омогућава осигурање опасних тачака, а контрола брзине се врши на местима на којима је потребно ограничити брзину	1 пруга бр. 201	1.51 %
Аутоматско упозорење, аутоматско заустављање и континуална контрола брзине, чиме се омогућава осигурање опасних тачака и континуална контрола ограничене брзине на прузи, сталним показивањем и спровођењем највеће допуштене циљне брзине на свим деловима пруге	2 пруге бр. 101 и 105	3.03 %

Број путних прелаза у нивоу, у зависности од категорије, на јавној железничкој инфраструктури, дат је табеларно.

Категорија	Начин осигурања	Укупно	По пружном километру ⁹	По колосечном километру ¹⁰
Пасивни путни прелази	Саобраћајни знаци на путу и обезбеђена зона потребне прегледности	1689	0,55	0,50
Активни путни прелази	Ручни	100	0,03	0,03
	Аутоматски са упозорењем за корисника	19	0,01	0,01
	Аутоматски са заштитом за корисника	263	0,08	0,08
	Аутоматски са заштитом на страни колосека	0	0	0

⁸ Процент возних километара где се користе системи за заштиту воза уграђени на возилима зависе од типа возила које користи превозник

⁹ Пружних километара 3.059,00km (Извор: Годишњи извештај ИЖС за 2023. годину)

¹⁰ Колосечних километара 3.348,00 km (Извор: Годишњи извештај ИЖС за 2023. годину)

Број путних прелаза у нивоу, у зависности од категорије, на инфраструктури индустријских железница, дат је табеларно.

Категорија	Начин осигурања	Укупно	По пружном километру	По колосечном километру
Пасивни путни прелази	-	59	0,98	0,38
Активни путни прелази	-	13	0,234	0,0858

ПРИЛОГ 4

Измене закона и других прописа из области безбедности железничког саобраћаја

Р. бр.	Назив акта	Правни основ	Објављен	Усклађен са прописом ЕУ
1.	Правилник о техничким условима подсистема инфраструктура	Члан 26.2 Закона о безбедности у железничком саобраћају	„Службени гласник РС”, број 39/23 од 12.05.2023.	Директива (ЕУ) 2016/798
2.	Правилник о одржавању горњег и доњег строја железничких пруга	Члан 28.2. Закона о безбедности у железничком саобраћају	„Службени гласник РС”, број 39/23 од 12.05.2023.	Директива (ЕУ) 2016/798

ПРИЛОГ 5

1) Сертификати о безбедности за управљање железничком инфраструктуром

Све активности у поступцима издавања, обнављања, ажурирања и ревидирања сертификата, дате су табелом:

Сертификати о безбедности за управљање железничком инфраструктуром	Од почетка поступка	2023. година
Издати	1	0
Обновљени	1 (2024.)	0
Ажурирани	1 (2024.)	0
Ревидирани	0	0

У 2023. години, није било поступака издавања, обнављања, ажурирања и ревидирања сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром.

Евиденција носилаца важећих сертификата је дата табелом:

Р. бр.	Носилац исправе	Рок важења	EIN / број Обрасца
1.	Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије” Београд	10.03.2027.	RS2120220002 340-853-8/2022

2) Сертификати о безбедности за управљање индустријском железницом

Све активности у поступцима издавања, обнављања, ажурирања и ревидирања сертификата, дате су табелом:

Сертификати о безбедности за управљање индустријском железницом	Од почетка поступка	2023. година
Издати	2	0
Обновљени	2 (2024.)	0
Ажурирани	0	0
Ревидирани	0	0

У 2023. години, није било поступака издавања, обнављања, ажурирања и ревидирања сертификата о безбедности за управљање индустријском железницом.

Евиденција носилаца важећих сертификата је дата табелом.

Р. бр.	Носилац исправе	Рок важења	EIN / број Обрасца
1.	ЈП „Електропривреда Србије” Огранак ТЕНТ Београд - Обреновац	29.07.2026.	RS2320210001 340-751/2021
2.	„HBIS Group Serbia Iron & Steel” d.o.o. Beograd	19.01.2027.	RS2320220001 340-20-6/2022

3) Сертификати о безбедности за превоз, део – А

Све активности у поступцима издавања, обнављања, ажурирања и ревидирања сертификата, дате су табелом:

Сертификати о безбедности за превоз	Од почетка поступка	2023. година
Издати	24 (2024.)	0
Обновљени	2 (2024.)	2
Ажурирани	1 (2024.)	1
Ревидирани	0	0
Одузети	0 (2024.)	0

У 2023. години, спроведене су следеће активности:

- обновљена су 2 (два) сертификата привредном друштву за железнички превоз робе OBL LOGISTIC DOO SREMSKA MITROVICA, Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд – огранак ТЕНТ-железнички транспорт;
- ажуриран је 1 (један) сертификат PIMK доо Димитровград

Евиденција носилаца сертификата је дата табелом:

Р. бр.	пословно име железничког превозника	врста превоза	Сертификат део А
			EIN
1.	Комбиновани превоз д.о.о. Прокупље	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120220001
2.	Деспотија д.о.о. Београд	превоз терета за сопствене потребе	RS1120220003
3.	ZGOP DOO NOVI SAD	превоз терета за сопствене потребе	RS1120220006
4.	Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд – огранак ТЕНТ-железнички транспорт	превоз терета за сопствене потребе	RS1120230001
5.	АТМ БГ ДОО БЕОГРАД - Нови Београд	превоз терета за сопствене потребе / предузеће за одржавање подсистема енергија	RS1120230001
6.	Transagent Operator doo Beograd	превоз терета који не укључује превоз опасног терета	RS1120190003

Р. бр.	пословно име железничког превозника	врста превоза	Сертификат део А
			EIN
7.	EURORAIL LOGISTIC DOO BEOGRAD	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120190004
8.	НИС а.д. Нови Сад	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120200001
9.	Global Neologistics d.o.o. Beograd	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120210001
10.	Србија Карго а.д.Београд	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120210002
11.	Rail Transport Logistic d.o.o. Beograd	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1120220008
12.	Србијавоз а.д. Београд	превоз путника	RS1120220002
13.	PIMK д.о.о. Димитровград	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1120230002
14.	OBL LOGISTIC DOO SREMSKA MITROVICA	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1120230003
15.	ENNA TRANSPORT BGD DOO BEOGRAD – NOVI BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета на електрифицираним пругама	RS1120220005
16.	SINHRON RAIL D.O.O. BEOGRAD – NOVI BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1120220004
17.	S RAIL DOO SUBOTICA	превоз робе који укључује превоз опасног терета на електрифицираним пругама које нису опремљене са РДУ и неелектрифицираним пругама које нису опремљене пружним ауто стоп уређајима	RS1120220007
18.	RAIL CARGO CARRIER – SERBIA D.O.O. BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1120220009

4) Сертификати о безбедности за превоз, део – Б, домаћи превозници

Све активности у поступцима издавања, обнављања, ажурирања и ревидирања сертификата, дате су табелом:

Сертификати о безбедности за управљање железничком инфраструктуром	Од почетка поступка	2023. година
Издати	24 (2024.)	0
Обновљени	2 (2024.)	1
Ажурирани	1 (2024.)	2
Ревидирани	0	0
Одузети	0 (2024)	0

У 2023. години, спроведене су следеће активности:

- обновљен је 1 (један) сертификат Акционарском друштву Електропривреда Србије, Београд – огранак ТЕНТ-железнички транспорт;
- ажурирана су 2 (два) сертификата привредним друштвима PIMK д.о.о Димитровград и RAIL TRANSPORT LOGISTIC DOO BEOGRAD – NOVI BEOGRAD.

Евиденција носилаца важећих сертификата је дата табелом:

Р. бр.	пословно име железничког превозника	врста превоза	Сертификат део Б
			EIN
1.	Комбиновани превоз д.о.о. Прокупље	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1220220001
2.	Деспотија д.о.о. Београд	превоз терета за сопствене потребе	RS1220220003
3.	ZGOP DOO NOVI SAD	превоз терета за сопствене потребе	RS1220220006
4.	Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд – огранак ТЕНТ-железнички транспорт	превоз терета за сопствене потребе	RS1220230001
5.	АТМ БГ ДОО БЕОГРАД - Нови Београд	превоз терета за сопствене потребе / предузеће за одржавање подсистема енергија	RS1220190001
6.	Transagent Operator doo Beograd	превоз терета који не укључује превоз опасног терета	RS1220200002
7.	EURORAIL LOGISTIC DOO BEOGRAD	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1220190003
8.	НИС а.д. Нови Сад	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1220200003
9.	Global Neologistics d.o.o. Beograd	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1220210002

Р. бр.	пословно име железничког превозника	врста превоза	Сертификат део Б
			EIN
10.	Србија Карго а.д.Београд	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1220210004
11.	Rail Transport Logistic d.o.o. Beograd	превоз терета који укључује превоз опасног терета	RS1220230003
12.	Србијавоз а.д. Београд	превоз путника	RS1220220002
13.	PIMK д.о.о. Димитровград	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1220230002
14.	OBL LOGISTIC DOO SREMSKA MITROVICA	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1220210007
15.	ENNA TRANSPORT BGD DOO BEOGRAD – NOVI BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета на електрифицираним пругама	RS1220220005
16.	SINHRON RAIL D.O.O. BEOGRAD – NOVI BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1220220007
17.	S RAIL DOO SUBOTICA	превоз робе који укључује превоз опасног терета на електрифицираним пругама које нису опремљене са РДУ и неелектрифицираним пругама које нису опремљене пружним аутостоп уређајима	RS1220220008
18.	RAIL CARGO CARRIER – SERBIA D.O.O. BEOGRAD	превоз робе који укључује превоз опасног терета	RS1220220009

5) Сертификати о безбедности за превоз, део – Б, страни превозници

До сада није било издатих сертификатом о безбедности за превоз део – Б за стране превознике.

6) Сертификати о безбедности индустријске железнице за превоз

Све активности у поступцима издавања, обнављања, ажурирања и ревидирања сертификата, дате су табелом:

Сертификати о безбедности за управљање железничком инфраструктуром	Од почетка поступка	2023. година
Издати	2	0
Обновљени	2	0
Ажурирани	0	0
Ревидирани	0	0

У 2023. години није било поступака у вези са сертификатом.

Евиденција носилаца важећих сертификата је дата табелом:

Р. бр.	Носилац исправе	Рок важења	EIN
1.	ЈП „Електропривреда Србије“ Огранак ТЕНТ Београд - Обреновац	20.07.2025.	RS1320200001
2.	„HBIS Group Serbia Iron & Steel“ d.o.o. Beograd	13.10.2025.	RS1320200002

ПРИЛОГ 6

1) Алгоритам поступка издавања сертификата о безбедности

